

DĚKUJEME ZA HLASY PRO KANDIDÁTY KSČM. VAŠI DŮVĚRU NEZKLAMEME!

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz

Ročník 25 * Číslo 8 * 13. října 2016 * Cena 10 Kč

ZASEDAL ÚSTŘEDNÍ VÝBOR KSČM

Karel JANIŠ

V úvodním vystoupení na zasedání ÚV KSČM, které se konalo 17. září 2016, předseda ÚV KSČM Vojtěch Filip připomněl, že jsme před splněním politické priority kterou uložil IX. sjezd naší strany, tj. Oslovit co největší počet občanů ČR, požádat je, aby se voleb do krajů a Senátu zúčastnili a zároveň jim vysvětlit, že pro ně není žádné riziko volit KSČM, ale že největší riziko sestává z toho, když budou vybírat z různých nových, ve skutečnosti spíše recyklovaných politických subjektů, které nabízí, co nechtějí splnit. Sázka na KSČM je sázkou na jistotu, poněvadž jako jediná představuje skutečnou alternativu realistické a reálné politiky, politickou stranu poctivé správy. Prokázalo se to za poslední čtyři roky, kdy jsme měli možnost ovlivňovat devět a poté

osm krajů přímým výkonem exekutivní činnosti. Vlastní 25 letá historie strany ukazuje na to, jak současná KSČM pracuje, že je na ni spolehnutí a že své sliby plní, ale že to, co slibuje, projedná s občany. Předseda ÚV KSČM zdůraznil, že jsme politickou stranou, která po skončení volebního období nezanikne jako jiné politické subjekty na jedno nebo jedno a půl použití. Hrdě se hlásíme k odpovědnosti za plnění volebního programu, odpovědnosti za ty, které jsme nominovali na kandidátní listiny a kteří svými schopnostmi a politickou odpovědností budou vykonávat funkci ve veřejné správě podle principu poctivé správy pro občany a zároveň s nimi. Je před námi vážný úkol – nejen obhájit

(Dokončení na straně 2)

MÁME PO VOLBÁCH

Aleš RŮČKA

V době uzávěrky jsem to zdaleka nemohl tvrdit, proto zde nemohu prezentovat, natož jakkoli komentovat volební výsledky. Přesto jsem ale tento titulěk zvolil záměrně – abych upřel pozornost na jeho možné pokračování: „a co dál?“. Osobně se totiž domnívám, že mimo běžnou stranickou práci se musíme věnovat přípravě voleb.

Pochopitelně mám na mysli **volby parlamentní**, které se uskuteční na podzim příštího roku. Jestliže na ty lednové volby v roce 2018 – prezidentské – máme přece jen ještě trochu času u voleb do Poslanecké sněmovny tomu tak není. Nejbližším úkolem nastávajícího období je tak pro nás úkol poctivé a zodpovědně přistoupit k výběrům kandidátů na budoucí poslance tak, abychom mohli s čistým svědomím ty nejlepší z navržených nominovat k účasti ve volebním klání. A že to nebude klání jednoduché, nám ukázala současná volební kampaň do krajských zastupitelstev a třetiny Senátu. Tato kampaň jasně ukázala, že někteří naši političtí soupeři se při honbě za voliči neštítí používat prostředky, které hraničí a často překračují hranici předvolební etiky. Běžně se používalo například účelové šíření lživých tvrzení a podobně.

S výběrem kandidátů je tedy třeba začít již nyní, opravdu není na co čekat, tady nás čas skutečně tlačí. Třetí zasedání ÚV v polovině září rozhodlo, že letošní členské schůze, které proběhnou v závěru roku – listopadu a prosinci, stejně jako okresní a krajské konference na počátku roku příštího se budou zabývat právě přípravou na volby do Poslanecké sněmovny. Výsledkem těchto jednání by měly být jmenovité návrhy kandidátů do těchto voleb. U nás, v Jihomoravském kraji lze předpokládat, že tři ze čtyř současných poslanců již v následujících volbách nebudou kandidovat. Tato skutečnost je pro nás, brňáky, zvláště důležitá. Otevírá nám totiž možnost, aby Brno, ve kterém žije zhruba třetina obyvatel kraje, mělo po 12 letech „půstu“ opět svého komunistického poslance. Víím, že nejsem sám, kdo je přesvědčen o tom, že si to Brno zaslouží.

Pochopitelně, že při volbách nejde o to, kdo si co zaslouží, ale o to, která strana nabídne program jenž, pokud bude naplněn, přispěje ke zkvalitnění života občanů. Komunistická strana, jako strana pracujících v širokém smyslu tohoto slova, takový program má. A má také lidi, kteří, pokud mají příležitost,

(Dokončení na straně 2)

V jihomoravském zastupitelstvu je pět nových subjektů

Na jihu Moravy utrpěly tradiční levicové strany citelnou porážku, zato do Zastupitelstva Jihomoravského kraje se dostalo pět nových politických subjektů. Nováčci velmi komplikují sestavování nové koalice v duchu kdo, s kým, proti komu. Jaký tam byl stav k sobotnímu večeru?

Nejsilnější hnutí ANO 09 má z pětadesátičlenného zastupitelstva 15 mandátů. Jeho krajský volební štáb byl nadšený po-

(Dokončení na straně 4)

Komise ideově-výchovné práce MěV KSČM v Brně

srdečně zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční **20. října 2016 v 17 hodin** na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, sál v 2. poschodí.

Téma: **"Význam ideologické práce v komunistické straně"**

Úvodní slovo: **PhDr. Josef Skála, CSc.,** místopředseda ÚV KSČM

Doporučujeme voličům KSČM, aby svůj hlas ve druhém kole senátních voleb v obvodu č. 55 dali prof. MUDr. Janu Žaloudíkovi, CSc. (bezp. za ČSSD).

(Dokončení ze strany 1)

pozice v kraji, které jsme získali za zcela odlišné situace, kdy mezitím ANO posílilo, vytvořilo si předpoklady pro to, aby mohlo působit v krajích. Jde o to, vysvětlit volební program občanům, musíme jít za lidmi, nestačí vhodit lístek do schránky, to člověk hodí do koše. Lidé na oslovení čekají. Nebo je osloví jiný přitroublými populistickými hesly. Naším hlavním úkolem, cílem je udělat vše, abychom uspěli v krajských a senátních volbách, využít čas k tomu, abychom oslovili co největší počet voličů všemi prostředky, které máme.

Místopředseda ÚV KSČM Josef Skála podal informaci o práci mediálního úseku a ideologického oddělení, které bylo nově zřízeno po sjezdu. Oddělení vydalo za poslední měsíc 40 tiskových zpráv do médií.

O zasedání tradičně informují pouze HaNo 19. září 2016.

USNESENÍ

3. zasedání ÚV KSČM konaného 17. září 2016 v Praze

Ústřední výbor Komunistické strany Čech a Moravy po projednání:

I. Schvaluje

1. Stanovisko ÚV KSČM k aktuální politické situaci.
2. Vyhodnocení diskuse IX. sjezdu KSČM.
3. Organizační řád KSČM.
4. Koncepti ideologického oddělení ÚV KSČM.

MÁME PO VOLBÁCH

(Dokončení ze strany 1)

udělají vše pro jeho prosazení, realizaci. V následujících měsících tedy půjde o to, takové lidi oslovit a projednat jejich kandidaturu. Vybrat a na členských schůzích a městské konferenci projednat a doporučit takové osobnosti, které se prosadí při dalším projednávání jak na úrovni kraje, tak i centra. Je třeba přijít s novými jmény, což zajisté nebude jednoduché. Navrhovaní musí splňovat jistá kritéria stanovená zásadami výběru kandidátů, schválenými ústředním výborem strany. Uvádím jen některá z nich:

- kladné, veřejností vnímané morálně volní vlastnosti, spořádaný osobní život, morální bezúhonnost;
- odolnost vůči politickým útokům i odborná schopnost zastávat vedoucí manažerské funkce;
- umění veřejně srozumitelně a přesvědčivě prezentovat program a politiku KSČM, kvalifikovaně vést dialog s reprezentanty jiných názorů;
- přirozená autorita mezi širší veřejností, široký rozhled, komunikativnost;
- profesní znalosti a schopnosti odpovídající požadavkům práce poslance, perspektiva dalšího sebevzdělávání;
- schopnost vést kampaně na veřejnosti, osobní aktivita, nápaditost, kreativita, schopnost týmové práce a organizační schopnosti;
- sebekázeň při vystupování i publikování osobních názorů v médiích;
- zkušenosti z práce v samosprávě a zákonodárných sborech a její hodnocení příslušnými stranickými orgány a veřejností;
- zkušenosti z práce ve významných občanských sdruženích a iniciativách a ve stranických funkcích;
- věková perspektiva – při první volbě perspektiva práce na dvě období.

Jsou i další kritéria, toto jsou však ty zásadní. Jistě uznáte, že náš nejbližší úkol nepatří mezi ty z jednoduchých. **A. RŮČKA**

5. Hlavní úkoly a zaměření práce strany po IX. sjezdu v oblasti vnitřního života strany a ekonomiky.

6. Obsahové a organizační zabezpečení členských schůzí ZO KSČM a nominačních konferencí strany 2016/2017

7. Vyhodnocení hospodaření organizační jednotky ÚV KSČM za I. pololetí 2016.

8. Vyhodnocení diskuse z 2. zasedání ÚV KSČM, konaného dne 25. 6. 2016.

9. Zprávu z jednání VV ÚV KSČM od 2. zasedání ÚV KSČM a kontrolu plnění usnesení ÚV a schůzí VV ÚV .

II. Bere na vědomí

1. Úvodní vystoupení předsedy ÚV KSČM.

2. Stanovisko ÚRK KSČM k vyhodnocení hospodaření organizační jednotky ÚV KSČM za I. pololetí 2016.

3. Informaci o postupu zapracování opatření vyplývajících z novely zákona o sdružování v politických stranách a politických hnutích a novely volebního zákona.

III. Ukládá

1. Postoupit koncepci ideologického oddělení ÚV KSČM všem KV a OV KSČM, krajským zastupitelům, poslancům a senátorům PČR a poslancům EP zvoleným za KSČM.

Zodpovídá: s. J. Skála

Termín: 23. 9. 2016

2. Poskytnout materiál „Obsahové a organizační zabezpečení členských schůzí ZO KSČM a nominačních konferencí strany 2016/2017“ k projednání a dalšímu využití KV a OV KSČM.

Zodpovídá: s. P. Šimůnek

Termín: 20. 9. 2016

3. Realizovat úkoly uvedené v materiálu „Obsahové a organizační zabezpečení členských schůzí ZO KSČM a nominačních konferencí strany 2016/2017“ včetně zpracování vlastních POZ.

Zodpovídají: předsedové ZO, OV a KV KSČM

Termín: ihned

4. Zaslát materiál „Hlavní úkoly a zaměření práce strany po IX. sjezdu KSČM v oblasti vnitřního života strany a ekonomiky“ k projednání a dalšímu využití KV a OV KSČM.

Zodpovídá: s. P. Šimůnek

Termín: 23. 9. 2016

5. Komisi vnitrostranické práce ÚV KSČM projednat kontrolní zprávu o využití materiálu „Hlavní úkoly a zaměření práce strany po IX. sjezdu KSČM v oblasti vnitřního života strany a ekonomiky“ v činnosti KV a OV KSČM.

Zodpovídají: členové KVSP ÚV KSČM

Termín: 1x ročně

6. Zpracovat metodický pokyn k rozpočtům organizačních jednotek (OJ) na rok 2017 a zaslát jej na všechny OJ KSČM.

Zodpovídá: s. P. Šimůnek

Termín: ihned

7. Zahájit sestavování rozpočtů OJ KSČM na r. 2017 a do 20. 11. 2016 zaslát zpracované rozpočty na ekonom. odd. ÚV KSČM.

Zodpovídají: předsedové OV a KV

Termín: 20. 11. 2016

8. Zástupcům hlavního akcionáře v a. s. Futura v návaznosti na závěry IX. sjezdu KSČM aktualizovat základní podnikatelský záměr a jeho personální a finanční zajištění.

Zodpovídají: ss. V. Filip, J. Skála

Termín: 30. 12. 2016

IV. Doporučuje

1. Vydat brožurku závěrů IX. sjezdu KSČM pro ZO KSČM.

Zodpovídá: s. P. Šimůnek

Termín: ihned

V. Nedoporučuje

1. Jakoukoli formu spolupráce s agenturou Profil a Janou Mrenčovou všem organizacím i jednotlivcům – členům KSČM.

VI. Stanovuje termín 4. mimořádného zasedání ÚV KSČM na sobotu 22. 10. 2016 od 9.00 hod. s programem:

- Úvodní vystoupení předsedy ÚV KSČM.
- Stanovisko k aktuální politické situaci.
- Teze programu KSČM pro volby do PS PČR v roce 2017.
- Návrh Hospodářské směrnice KSČM v návaznosti na přijaté novely zákona č. 424/1991 Sb. O sdružování v politických stranách a hnutích a Volebního zákona č. 247/1995 Sb.
- Návrh postupu při výběru kandidátů pro volby do PS PSP ČR v roce 2017.

Brno schválilo memorandum ke stavbě Janáčkova kulturního centra

Memorandum k přípravě a výstavbě od 90. let chystaného Janáčkova kulturního centra (JKC) schválilo mimořádné zasedání Zastupitelstva města Brna.

Smluvní strany se v něm zavázaly, že do vícezdrojového financování stavby JKC celkem za 1,26 miliardy Kč se složí **Ministerstvo kultury ČR** 600 milionů Kč (v případě, že vláda schválí navýšení rozpočtu MK ČR o těchto 600 milionů korun), dále **Jihomoravský kraj** přidá 100 milionů korun a **město Brno** 562,4 milionu Kč.

Hejtman Michal Hašek potvrdil, že samospráva kraje již před šesti roky schválila příspěvek z krajského rozpočtu na JKC sto milionů korun, přesto vedení města Brna napsalo do původních podkladů memoranda, že kraj přispěje 300 miliony Kč. To bez jakéhokoli konzultace s hejtmánstvem a přes brblání, že komunikace mezi městem a krajem vážne. „*Město se jeho vedení snaží řídit naprosto nedemokraticky jako firmu, nediskutuje a přikazuje i kraji kolik má přidat do vícezdrojového financování,*“ podivil se hejtman.

Janáčkovo kulturní centrum v proluce mezi Besední a Veselelou ulicí nad už budovanými soukromými podzemními garážemi, má vzniknout v letech 2017 až 2020. Má to být především kvalitní koncertní sál s akustikou světových parametrů pro účinkování např. symfonických orchestrů. Dostane i moderně vybavené nahrávací studio. Najde v něm své nové sídlo Filharmonie Brno, která mnoho let žije ve stísněném provizoriu v sousedním Besedním domě.

Brněnská městská zastupitelka za KSČM a členka kulturní komise rady města **Helena Sýkorová** zdůraznila, že stavba Janáčkova kulturního centra je investice nadregionálního významu. Bude zdrojem prestiže Brna i státu v kultuře s přesahem do zahraničí. To zejména pokud se podaří uskutečnit JKC v takové kvalitě, o které se zatím mluví. Pak může prezentovat symfonická a jiná významná díla v takové špičkové kvalitě, která přiláká i zahraniční posluchače a zatraktivní Brno.

Podle Sýkorové vada je, že schvalovaný dokument předem neprojednaly poradní orgány Rady města Brna. Kulturní komise

kraje o tom rokovala v červnu, krajský příspěvek 100 milionů Kč schválila a doporučila, aby se utvořila pracovní komise, která bude utvářet text společného třístranného memoranda. To se nestalo, protože představitelé Brna si jeho text vymysleli sami.

Předseda zastupitelského klubu KSČM **Martin Říha** dodal, že klub KSČM tuto investici do kultury jednoznačně podporuje. Je součástí volebního programu KSČM. Zhodnotil postavení Brna v kultuře a jeho nadregionální význam. (vž)

Jde město řídit jako firmu?

Otázka v titulku tohoto článku je výstižná a lze na odpověď dvěma způsoby jako v referendu. V případě odpovědi **ano** se musí zít na vědomí důsledky takového řízení. A současně dění ve městě Brně tomu dává jasnou ukázkou kam až tato odpověď vede.

Situace kolem šíření nákazy infekční hepatitidou, kdy veřejnost je uklidňována, že je vše pod kontrolou, se jeví jako nepravdivá informace. Z tisku a médií jsme se dověděli, že se nákaza šíří už i mezi dětmi. Když náš klub na tuto situaci upozorňoval a navrhoval plošné opatření očkováním mezi dětmi, nebyl vyslyšen. I nadále máme obavu, jak tato situace bude pokračovat. Opět opakujeme, že jsme jako klub KSČM připraveni podpořit veškerá opatření ke zvládnutí situace.

Závažnější situací se však jevila okolnost kolem závadné pitné vody, kterou pili několik dní občané města Brna a okolních obcí a oznámení šlo se značným zpožděním. Jak je možné, že nebylo reagováno dříve? Proč město nemá záložní zdroj vody? Vždy by mělo být strategické zásobování obyvatel s rezervou, která by v případě nutnosti byla možná použita! Tato situace může nastat i kdykoliv a z jakéhokoli jiné příčiny. O to je horší, že firma nepředvidá a nekryje potřeby občana, ale vždy vlastní kapsy. Město je instituce, pro kterou musí být **zdraví občana na 1. místě**. Zde se nabízí již známé rčení - nutno být připraven za každé situace, ať to stojí co to stojí - samozřejmě platí pro oba případy.

Tudíž jasná odpověď na tuto otázku z klubu zastupitelů zní **ne**. Město nelze řídit jako firmu.

Martin ŘÍHA, předseda klubu zastupitelů za KSČM Brno

Brno připravuje stavbu VMO Tomkovo náměstí – Rokytova

Část Brna mezi Tomkovým náměstím a židenickými kasárnami se v předstihu ještě letos začne měnit. Souvisí to s další etapou stavby Velkého městského dopravního okruhu (VMO).

Dle dohody s vedením města Brna začne Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) v příštích dnech s demolicemi, rekonstrukcemi sítí a dalšími přípravnými pracemi. Zkrátí tím pozdější stavbu nového úseku. „*Ten naváže na Husovický tunel, kde okruh povede sérií mimoúrovňových křižovatek s ulicemi Dukelská, Karlova a Rokytova a v budoucnu bude pokračovat tunelem Vinohrady pod parkem Akátky,*“ popsal primátor města Brna Petr Vokřál. Ulehčí to dopravně přetíženému středu města. Bez souběžného proražení vinohradského tunelu to přidá na pár let desetitisíce nových vozidel za den sídliště Vinohrady a Rokytově ulici od Obchodního domu LeRK k židenickým kasárnám. „*Díky tomu, že část demolic a stavebních prací uděláme v předstihu, budeme pak schopni udržet po celou dobu stavby průjezdnost této lokality ve*

dvou pružích v každém směru,“ doplnil náměstek primátora pro investice a majetek Richard Mrázek.

ŘSD a město Brno končí přípravu aktualizované smlouvy o spolupráci, která popíše rozdělení povinností smluvních stran při majetkoprávním vypořádání a stavbě. Do majetkoprávního vypořádání investovalo Brno již 35,5 milionu korun. Stavba v terénu má trvat čtyři roky v letech 2019 až 2023 s výdajem asi čtyři miliardy Kč. Přes údolí mezi Husovickým a budoucím Vinohradským tunelem nad Obchodním domem LeRK povede po mostě či po estakádě na sloupech se sjezdy do křižujících ulic. Nyní pokračuje aktualizace podkladů pro nové posouzení vlivu stavby na životní prostředí - EIA. Též majetkoprávní vypořádání vzhledem k trvalým záborům pozemků.

V areálu židenických kasáren nastane letos od září do prosince bourání objektů (skladů, garáží), které překážejí stavbě. Pak v letech 2017 a 2018 naváží další demolice objektů v ulici Provaz-

níkově - rodinné domy, garáže. Zbýlé bourání bude v lokalitách ulic Dolnopolní, Kaloudova a Tomkovo náměstí až jako součást velké stavby.

(vž)

Estakáda - pohled směr Husovický tunel, vpravo pohled směr budoucí tunel pod Vinohrady. (více - <http://www.brno.cz/brno-aktualne/>)

V JIHMORAVSKÉM ZASTUPITELSTVU JE PĚT NOVÝCH SUBJEKTŮ

(Dokončení ze strany 1)

citem vítězství a řešil co s ním dál. Jeho představitel Bohumil Šimek, kdysi šéf bezpečnostního útvaru na Haškově hejtmánství a nyní ředitel Městské policie Brno, zahájil v noci na neděli povolební vyjednávání. Dal na vědomí, že pokud bude jednat s ČSSD, pak jediné bez Haška. Pokud by to početně vyšlo do holportu, nepotřeboval by ani KSČM.

Druzí nejsilnější lidovci s 11 hlasy v zastupitelstvu byli v sobotu s výsledky hlasování voličů spokojeni, v dobré náladě i proto, že všichni tři jejich kandidáti do Senátu za Blanensko, Hodonínsko a Brno postoupili do druhého kola hlasování. Představitelé jihomoravské KDU-ČSL měli vizi o budoucí jihomoravské koalici ve složení stejném, jaké má nyní vládní koalice. Ale ve velkém množství do samosprávy zvolených subjektů bude velmi těžké najít správné perspektivní partnery na celé volební období.

Sociální demokraté na třetí příčce rovněž s 11 mandáty těžce překonávali rozčarování z volebního propadu přízně voličů. Dosavadní hejtmán a předseda Asociace krajů ČR Michal Hašek ihned zahájil s partnery povolební vyjednávání o možných variantách nové krajské vlády. Sdělil, že je členem vyjednávacího štábu, proto jej musí strpět i pan Šimek z ANO s tím, že se jen tak nevzdá a z politiky neodejde! Jako jeden z členů vyjednávacího týmu přizpůsobil taktiku ČSSD tomu, koho měl na druhé straně jednacího stolu. Společně se všemi politickými subjekty chce řešit problémy ve prospěch voličů tohoto nejlepšího regionu ČR.

V krajském zastupitelstvě klubu KSČM vládlo zklamání z úbytku jejich zastupitelů z dosavadních šestnácti na sedm. To přes kvalitně odvedenou předvolební kampaň. Zejména mladé lidi příliš nezajímá volební program a výsledek práce tradičních stran v obcích regionu. Naopak se dá přesvědčit od svých autorit ve svém okolí líbivými hesly s celostátní tematikou či povrchním viděním problémů, o kterých je řeč. Politická levice neumí přesvědčit hlavně mladé voliče o tom, aby přemýšleli o podstatě věcí okolo sebe! Rozhodnutím voličů dostali komunisté v Jihomoravském kraji o 31 412 hlasů méně (-8,96%), než o minulých krajských volbách. Rozdali je i mezi pět nových politických subjektů v zastupitelstvu - ODS má šest mandátů, po čty-

řech hlasech TOP 09 s podporou Starostů a hnutí Žít Brno, stejný počet mají i SPD+SPO a Starostové pro jižní Moravu. K tomu Zelení s podporou Pirátů získali tři křesla v zastupitelstvu kraje.

Při volbách na jihu Moravy zasahovala ve třech případech zdravotnická záchranná služba. Např. starší občané zdravotně kolabovali, nebo starší volička při odchodu z volební místnosti zakopla o práh a zranila si ruku. Policie ČR zasahovala např. při zatčení zastupitele TOP 09 Tomáše Jana Otradovce (z hnutí rychle vystoupil, aby je nekompromitoval). Měl se podvodně pokusit připravit o lukrativní pozemky v Brně-Pisárkách devadesátiletého dědice brněnské továrnické rodiny Georga Bilka, žijícího ve Vídni a připravit ho tím nejméně o 2,8 milionu korun.

K brněnskému referendu o poloze budoucího hlavního vlakového nádraží přišlo jen 23,8 procenta zapsaných voličů, proto je neplatné! K uznání výsledku by jich muselo přijít hlasovat nejméně 35 procent. Za toto druhé opakované referendum k poloze nádraží vydali brněnské daňové poplatníci ze svých peněženek šest milionů korun. Za předchozí první referendum k nádraží z podnětu Zelených aktivistů čtyři miliony korun. Neplatný je i plebiscit v Břeclavi, který měl vyřešit místní dopravní situaci. Také k němu nehlasoval dostatečný počet voličů. (vž)

Volby do zastupitelstev krajů 7. - 8. 10. 2016

Přehled zisků mandátů v Jihomoravském kraji

kandidátní listina	mandáty	% mandátů
30 ANO 2011	15	23,08
24 KDU-ČSL	11	16,92
12 ČSSD	11	16,92
37 KSČM	7	10,77
2 ODS	6	9,23
87 TOP 09 s podp. starostů a "Žít Brno"	4	6,15
23 Starostové pro Jižní Moravu	4	6,15
78 SPD (Okamura) a SPO	4	6,15
21 Zelení a Piráti	3	4,62
<i>Celkem</i>	65	100,00

(KSČM - Pojezdny Ivo, Navrkal Stanislav, Sýkorová Helena, Smutný Bohumil, Krátký Petr, Tesařík Zdeněk, Koudelka Zdeněk)

Zahrádkáři na Brněnsku se mají čím pochlubit

Jedenáctý ročník výstavy výpěstků všeho druhu ze zahrad a vinic více než 6000 členů Základní organizace Českého zahrádkářského svazu v Brně obdivovala veřejnost od 22. do 24. září v patře nad Pivovarským pohostinstvím na Mendlově náměstí v Brně.

Do přehlídky se zapojili i úspěšní pěstitelé, vinaři a včelaři z okolí Brna a vůbec z Jihomoravského kraje. Tajemník města Brna **Pavel Loutocký** ocenil záslužnou práci více než šesti tisíc brněnských zájmových organizovaných zahrádkářů při kultivaci půdy a vzhledu urbanizované krajiny a péči o „plíce“ velkoměsta. Prohlásil, že při letu vrtulníkem žasnul, kolik je shůry vidět v Brně zeleně, což člověk v ulicích nevnímá. Zdůraznil, že při projednávání žádostí podnikatelských investorů a lobbytů o přeměnu zahrádkářských kolonií na plochy pro výnosný byznys Loutocký oprávněný odpor zahrádkářů vůči tomu

podpořil. Ocenil to předseda brněnské městské organizace ČZS, zastupitel a předseda MěV KSČM **Martin Říha**. Mezi prvními hosty si výstavu se zájmem prohlédli mj. brněnská „jednička“ na kandidátce KSČM do Zastupitelstva Jihomoravského kraje **Helena Sýkorová** a kandidát na brněnské senátora, automobilový závodník **Oldřich Duchoň (KSČM)**.

Představitel Asociace neziskových organizací Jihomoravského kraje připomenul, že v každé komisi na hejtmánství jsou alespoň dva zástupci neziskových organizací. Snaží se, aby nesmyslné návrhy nařízení, vkladných do obsahu vyhlášek a zákonů k tlumení prostoru zájmových „neziskovek“ k rozmachu podnikání na úkor třeba zahrádkářů, dali na pravou míru už při přípravě této účelově zaměřené legislativy.

Ukázka práce včelařů a jejich produktů na zahrádkářskou výstavu jednoznačně patří. Bez včel by se neopylovaly

stromy či plodiny a nebylo by ovoce a zelenina. Naopak bez květů a jejich nektaru by nepřežily včely. Jihomoravští vinaři letos počítají průměrně s dvacetiprocentní ztrátou objemu úrody hroznů, protože hlavně v nížinných údolích spálil násady révových oček květnový přímrazek. Naopak nedávné tři týdny tropických veder významně přidaly dozrávajícím hroznům na obsahu cukru v bobulích. (vž)

Předseda zahrádkářů Martin Říha prohlíží exponáty. Foto Tibor David

ZKULTIVUJÍ PROSTOR PŘED BRNĚNSKÝM NÁDRAŽÍM?

Zanedbaný prostor před brněnským vlakovým hlavním nádražím odpuzuje návštěvníky i obyvatele města. Musejí si zvykat na špínu, odpadky a pohyb po těsných nástupišťích tramvají, trolejbusů a městských autobusů mezi zevlujícími zapáchajícími bezdomovci. Místo řešení příčin životní situace oficiálně více než dvou tisíc společensky vyloučených osob v Brně oznámili brněnští radní, že budou intenzivněji kosmeticky řešit následek propadu těchto lidí na společenské dno, aby prostor vypadal kultivovaněji. Tedy řešit vzhled, pořádek a bezpečnost na prostranství před brněnským hlavním nádražím, které velká část Brňanů i návštěvníků města vnímá jako velice problémové místo. Svědčí o tom i výsledek tzv. Pčitové mapy, ve které zúčastnění označili okolí hlavního nádraží za nejhůře hodnocené místo moravské metropole.

Primátor Petr Vokřál a ředitel Městské policie Brno Bohumil Šimek iniciovali společné jednání mezi organizacemi a firmami, které se o toto přednádražní prostranství starají. Dosavadní přístup, kdy se každá z institucí stará o svoji část tohoto prostoru, není nejlepší řešení. Řadu problémů se tímto způsobem vyřešit nedaří.

„Společně se zaměříme na vybavení tohoto prostoru vhodnějším mobiliářem. Lépe musíme koordinovat bezpečnostní opatření a ostrahu. A zejména zlepšit čistotu tohoto prostoru, s čímž souvisí i nalezení vhodných míst k umístění dalších veřejných toalet,“ uvedl primátor Vokřál. „Opatření týkající se bezpečnosti a ostrahy plánujeme ve spolupráci se státní policií spustit od září, kdy bude provoz opět intenzivnější kvůli návratu studentů do města,“ doplnil ředitel brněnských strážníků Šimek.

Údržbu prostoru před brněnským hlavním nádražím komplikují složité majetkoprávní vztahy. Kvůli nim jsou kompetence rozděleny mezi město Brno, městskou část Brno-střed, Dopravní podnik města Brna, Brněnské komunikace, České dráhy i soukromou společnost, která má od roku 2008 v pronájmu budovu hlavního vlakového nádraží a řadu okolních pozemků. Na konkrétní opatření, na kterých se tyto instituce spolu s městskou i státní policií shodnou, budou vyčleněny prostředky v rozpočtu města. Třeba na úklid, který dělá úklidová firma s lidmi na veřejně prospěšných pracích několikrát denně. Intenzivnější má být úklid před nádražím v noci, respektive v brzkých ranních hodinách, zvláště o víkendech.

V důsledku špatné privatizace jsou některá místa u hlavního vlakového nádraží i u autobusového nádraží před hotelem Grand v Benešově ulici blokována vleklými soudními spory. „Stále čekáme např. na soudní potvrzení toho, že podchod pod nádražím je majetkem města Brna, abychom ho mohli kultivovat,“ doplnil primátor.

**ČÍM VÍCE MÁME PRAVDY A LAŠKY,
TÍM DOKONALEJŠÍ ZÁMKY NA DVEŘE
POTŘEBUJEME!**

Předseda brněnské městské organizace KSČM Martin Říha k tomu poznamenal: „Vše souvisí se vším. Rekonstrukce prostoru před nádražím byla naplánována již dávno. Komunisté zkultivování tohoto zanedbaného prostoru jednoznačně podporují. Věřím, že s plánovanou rekonstrukcí přednádražní Benešovy ulice se tento záměr rychle uskuteční. V komisi zastupitelů na radnici jsem prosazoval, aby při rekonstrukci podchodu pod vlakovým nádražím byl vybudován u východu z něj před budovou Hlavního nádraží výtah pro tělesně postižené. S tím plán rekonstrukce původně nepočítal,“ informoval předseda brněnských komunistů Říha. (vž)

VIZE 2020

PRO JIHMORAVSKÝ KRAJ

Budoucnost Jihomoravského kraje svým způsobem předvedli na podnikatelském setkání v Brně „Vize 2020“ postupně představitelé ODS, ČSSD, KDU-ČSL, ANO, KSČM a TOP 09 s politickým hnutím Žít Brno, které usilují v tomto regionu o post hejtmana. Zabývali se šesti bloky životního způsobu, které mají vztah k podnikání a ekonomice.

Předseda klubu krajských komunistických zastupitelů Stanislav Navrkal uvedl, že jihomoravský region má dobře naplánovanou svoji budoucnost na 20 let dopředu. Je to důsledek pracovní domluvy a propojení volebních programů zúčastněných politických stran. Na dosavadní výsledky může navázat a v uskutečňování společné vize pokračovat jakákoliv povolební garnitura. Prospívá to i zaměstnancům, což se v jiných krajích příliš nedaří.

Jihomoravský kraj je silný ve svém výzkumu, vývoji a nových technologiích. Pátého října projedná a má schválit ještě dosavadní samospráva tohoto regionu nové Zásady územního rozvoje kraje. (Zásady... byly i díky hlasům KSČM schváleny!) Zelení a další aktivisté se už chystají, že tento strategický dokument dají opět k soudu, aby jej zrušil a kraj nedostal na svůj rozvoj evropské dotace. To přesto, že tyto Zásady, na kterých se pracovalo 16 let, jsou řádně projednány a připravili je odborníci dle stavebního zákona. Zelení chtějí za měsíc uskutečnit špatně připravené brněnské místní referendum o poloze budoucího vlakového nádraží. I když dostatek kvalitních informací pro zodpovědné osobní rozhodování o tom dostanou lidé až na jaře 2017. Podle plánu se mají v Brně křížit tři ze sedmi mezinárodních vlakových tratí na území ČR. Nátlakové skupiny Zelených ale chtějí, aby o nich rozhodovalo málo poučené všelidové hlasování těch, kteří užívají brněnské nádraží méně. Naopak většina lidí, kteří nádraží užívají, tedy dojíždějící mimobrněnské, podle zákona hlasovat nemohou.

Dle Navrkala kraj vložil do zlepšení své dopravní infrastruktury na pět miliard korun. Když kvůli soudnímu zrušení Zásad územního rozvoje zatím nemůže budovat svoji páteřní dopravní infrastrukturu, sdružuje své investice alespoň např. do investic pro turistiku, budování sportovišť či zachování motoristické Velké ceny ČR, jako součásti Mistrovství světa.

Kraj také musí optimalizovat síť svých škol, protože při úbytku dětí v příslušném věku má ve třídách nadbytek prázdných míst. Důraz klade na podporu výuky učňovských a technických oborů, hlavně pro strojírenství. Také rozmach novátorství, vědy a výzkumu. V součinnosti s krajskou hospodářskou komorou pracují odborníci na tvorbě nových pracovních příležitostí v okrajových oblastech Znojemska, Hodonínska a na Malé Haně na Blanensku, kde není průmysl a i zemědělská družstva se rozpadla. Proto je tam hodně lidí bez možnosti obživy vlastní prací. Pomoc tam potřebuje na 40 000 lidí. (vž)

O ČEM SE TAKÉ MLUVILO NA ZÁŘIJOVÉM ZASTUPITELSTVU MČ BRNO-STŘED

Na toto jednání přišli i občané, aby využili své právo vystoupit a podali dotazy, které směřovaly především na představitele Žít Brno. Jeden z nich položil dotaz p. M. Doleželovi, od kterého chtěl vědět, zda není ve střetu zájmu, když Obec sokolská, jejímž je radní Doležel výrazným představitelem, získává opakovaně od městské části poměrně vysoké dotace a on pro ně v klidu hlasuje. Odpovědi se nedočkal, pan Doležel nebyl přítomen. Nemohl tak odpovědět ani na můj dotaz, kdy jsem se pozastavil nad skutečností, že pan radní využívá Zpravodaj městské části nepokrytě ke své vlastní propagaci, v zářijovém čísle mu vyšly hned tři články, jež by se daly hodnotit jako politická agitka jeho soukromé činnosti. Na dotaz jestli to považuje za normální, se ovšem přítomní z již uvedeného důvodu odpovědi nedočkali. Bojí se snad radní Doležel za Žít Brno odpovídat na nepříjemné dotazy občanů a opozičních zastupitelů? Jak jinak si vysvětlit, že hned po skončení jednání zastupitelstva čekal na svoje „soukmenovce“ před radnicí, dovnitř se však neodvážil?

Další občan se zase pustil do náměstka primátora a zastupitele městské části také za Žít Brno Matěje Hollana. Vyčetl mu jeho snahu o smířování se sudetskými Němci, kdy si na jeho facebookovém profilu přečetl, že jeden jeho děda bojoval jako Němec ve Wehrmachtu za vítězství Velkoněmecké říše a další byl naopak odbojář, díky čemuž po válce jeho rodina dostala dům po odsunutých Němcích. Proto se Hollana zeptal, jestli má v plánu v zájmu usmíření tento dům odsunutým Němcům vrátit zpět. Odpovědi se ani tento občan nedočkal, přesto, že pan Hollan byl na jednání přítomen. Asi k tomu neměl co říct.

Na programu jednání bylo i několik bodů, které oprávněně vzbudily emoce, hlavně bod zabývající se zpackanou rekonstrukcí zastávky na Obilním trhu. Tato funkcionalistická památka byla díky neodbornému zásahu původně najaté firmy Štuk Helma s.r.o. z 95% zdevastovaná a ztratila tak svou původní historickou hodnotu. Zastupitel a předseda klubu KSČM Martin Říha požadoval informace, kolik nás tato záležitost zatím stála.

Odpověď vedoucího odboru pana Liškutína byla opravdu zarážející. Nejen, že MČ Brno-střed přišla neodborným zásahem firmy Štuk Helma o tuto památku, z níž zbyla v podstatě jen zřícenina, ale městskou část to stálo přes dva miliony korun. A nejen to! Odborný dozor, který stavbu kontroloval, nedokázal zabránit jejímu zdevastování i přesto, že podle slov vedoucího odboru viděl, jak neodborně je se stavbou zacházeno, celé týdny se nic nedělo, což nakonec vedlo v podstatě ke zničení stavby. Že s touto firmou nakonec městská část pod vedením Žít Brno a hnutí ANO vypověděla smlouvu, na tom nic nemění.

Také jsme si přímo na jednání zastupitelstva vyrobili dalšího budoucího bezdomovce, o kterého se snad pan Freund, jako uvolněný zastupitel pro sociální začleňování na magistrátu postará. Zastupitelstvo totiž neschválilo řešení ve věci občana pravomocně odsouzeného k výkonu trestu, který je stále nájemníkem v jednom z našich městských bytů a samozřejmě tak nemůže platit nájem. Dokonce nám bylo oznámeno, že do projektu Žít Brno Rapid re-housing nemůže být přijat nikdo, kdo je zadlužený. A to přesto, že nám pan Freund tvrdil, že sociálně vyloučené město Brno oddluží a rozdá jim městské byty. Jak je to tedy doopravdy ví snad jen on a pan Hollan.

Vtipný okamžik nastal při projednávání vyhlášky o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích. Řešilo se, které akce pro děti by se měly zahrnout do seznamu akcí, kde bude konzumace alkoholu zakázána a kde ne, jako je třeba drakiáda na Kraví hoře. Také se přišlo na to, že Ulička Václava Havla, které se přezdívá „chlastáci“ (ale i jinak), stále nebyla zahrnuta v seznamu ulic, kde je požívání alkoholu zakázáno. To chtěla koalice změnit. Náš klub si však řekl, že to není dobrý nápad a podal návrh, aby tato ulička byla z tohoto seznamu vyjmuta. Proč by se v uličce pojmenované po našem nejslavnějším alkoholikovi nesměl popíjet alkohol? To by přece nebylo vůbec hezké. Náš návrh bohužel neprošel.

Jiří Hráček, zastupitel MČ Brno-střed za KSČM

Předvolební agitaci jsme nepodcenili

Lidé si ochotně brali rozdávané materiály s představami komunistických kandidátů o tom, co a jak chtějí změnit k usnadnění života obyčejných, neprivilegovaných lidí. Voličům to vysvětlovali brněnská „jednička“ na kandidátce KSČM do příštího Zastupitelstva Jihomoravského kraje **Helena Sýkorová**

a mladý komunistický zastupitel **Jiří Hráček**. Občané na stánku při ústí Masarykovy ulice podepisovali petici za zamezení připomínky Německého domu, někdejší bašty a symbolu fašismu a nacismu v Brně, v souvislosti s chystanými parkovými úpravami na Moravském náměstí. **Václav Žalud** (text a foto)

Píseň pro Statische

*Vítr se opře
do bílých plachet,
koně na vlnách
zklidní svůj klus,
Eurydiku do podsvětí
odešel hledat
pěvec Orfeus.
Po pláži jdou
děti z Pirea,
drží se za ruce
a jdou Tvým
písním vstříc,
i racek by se
za Tebou vydal rád,
Tvá vinice
bude pro nás
navždy rudé víno
lisovat.*

Marie Veselá
(srpen 2016 – Statische Prusalis)

Již několik týdnů se žactvo všech škol vzdělává v předepsaných předmětech. Rodiče ještě mají v živé paměti, jak jim peněženkách prořídly zásoby financí za potřeby zejména žáka do 1. třídy, ale i do dalších základních školy. Je chvályhodné, že stovkám potřebných pomáhají kraje i obce přispíváním na obědy dětí. Objevila se nemístná kritika zvýšení platů učitelského stavu, který byl a je hluboko pod úrovní platů VŠ vzdělaných osob v jiných povoláních. Mají prý dva měsíce prázdnin a tak co by chtěli. Každý z těchto kritiků by si to měl na týden zkusit vyučovat mládež, která sleduje na internetu nejnovější informace z různých vědních oborů. Navíc – společenské postavení vyučujících bylo po listopadu 1989 zdevastováno na nejnižší možnou úroveň. Kdejaký rodičovský kritik se naučil přijít do školy vynadat, co si vyučující „dovolil“ k jejich miláčkově. Sliby z oficiálních míst, že praxe zaměstnávat učitele pouze deset měsíců už nebude platit, i letos jich několik set přišlo na úřad práce se přihlásit. Jaký ohlas může mít tato skutečnost u jejich žáků a rodičů, přemýšleli o tom naši zákonodárci? Když byly diskuse o tom, že vyučující by měli obdržet označení „veřejný činitel“, zejména poslanec z povolání Marek Benda a jemu podobní blekotali o nesyrovosti tohoto návrhu, přestože již bylo několik případů šikany ze strany žactva i chovanců domovů končících i tragicky.

Samostatnou kapitolou je vlastní vyučování. Jedna právnička v čele rezortu školství zrušila povinné osnovy předmětů a je na učitelích, aby sestavili vzdělávací programy a autoři učebnic patřičné texty. Nastal naprostý zmatek, ta či ona škola postupuje podle toho či onoho systému a běda, když se rodiče přestěhují a jejich miláček v jiné škole přichází do jiného systému vyučování. **Současná správkyň rezortu vymyslela „inkluzi“**, zařazení žactva z praktických škol (dříve zvláštních) do hlavního

Uctili památku prezidenta „osvoboditele“ a prezidenta „budovatele“

79. výročí úmrtí myslitele, politika a prvního prezidenta čs. republiky Tomáše Garrigua Masaryka, kterého jeho současníci zvali „prezident osvoboditel“, si připomenuli včera občané na brněnském Komenského náměstí u památníku TGM.

Vzpomenuli též 68. výročí úmrtí 2. prezidenta ČSR Eduarda Beneše, zvaného „prezident budovatel.“ U Benešova pomníku před Právnickou fakultou MU se sejdou občané znovu 28. října 2016 při příležitosti vzniku samostatné ČSR.

Účastníci vyslechli referáty českých i slovenských představitelů. Např. o tom, jak si Masaryk všiml od 80. let 19. století studentů za Slovenska, které považoval za naději pro pozvednutí vzdělanosti, kultury, životního způsobu a úrovně na Slovensku. To se později vyplnilo. Předseda Společnosti E. Beneše Pavel Carbol poznamenal, že žijeme v nedokonalé demokracii, která přes mnohá škobrtnutí jde dál jako vylepšující se humanitní demokracie. Za ni umírali mnozí ve dvou světových válkách. Má-li naše demokracie nedostatky, musíme překonávat tyto nedostatky, nikoliv demokracii. „*Uslyšíte-li volání po další vládě pevné ruky, neposlechněme je,*“ varoval Carbol. **Václav Žalud (+ foto)**

Kytici květů položil k pomníku TGM i předseda MěV KSČM M. Říha

proudu vyučování na základních školách, jak o tom hovořil předseda ODS, bývalý rektor MU v Brně, který zvláštěmi, dnes praktickému školství rozumí asi tak jako já provozu v hutích. Ale současná správcová školství musela uvést, že jen 200 rodičů skutečně poslalo své děti do „*hlavního Fialova proudu*“.

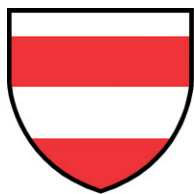
Je mi líto těch, kteří v posledních letech maturovali a maturují. Každým rokem jsou jiné testy, které připravuje organizace, kterou by bylo třeba poslat do zapomnění. Jak to, že tato organizace posuzuje písemné práce maturantů z češtiny a matematiky, a nikoliv příslušní vyučující těchto předmětů? Několik generací po r. 1945 – patřím mezi ně – bylo v oktávě gymnázia v rukou vyučujících češtiny, latiny a dalších předmětů, i těch, z nichž byl výběr: dějepis, zeměpis, biologie, fyzika apod., kteří s maturanty opakovali příslušné učivo. V den maturity oznámilo min. školství několik témat písemných prací, které poté opravovali příslušní vyučující. A ti též byli v komisi pro ústní zkoušky, předsedou byl obyčejně ředitel nebo jiný představitel gymnázia odjinud. Tento osvědčený způsob maturit byl po listopadu 1989 devastován. Shodují se s vrstevníky, že bychom propadli.

K devastaci školní výuky přispěl též systém výběru žactva v 5. - 6. třídách na studia na gymnáziích. Nikoho nezajímá, zda absolventi ukončili studia nebo se po náležitém „*testování*“ dostali na vysokou školu. Nikoho v tomto společenském uspořádání nezajímá, jaké povolání má maturant nebo majitel vysokoškolského diplomu zajištěno. Systém „*umístěnek*“ byl označen za nucenou práci, div nikoliv po soudním rozhodnutí. S tím souvisí též **skoro úplná likvidace učňovského školství**, jehož propracovaný systém byl obdivován ve světě. Ti polistopadoví pánové Dlouhý, Dyba, Kočárník a další *U-komunisté* nemohli dopustit vznik nové dělnické třídy. Dnes často slyšíme náрек nad nedostatkem těch či oněch řemeslníků. Pracně probíhá obnova učňovských oborů, které dříve měly dostatek zájemců. Kandidát do Senátu P ČR Stanislav Juránek prováděl v posledních letech spojování často spolu nesouvisejících učilišť, spojených s odchodem příslušných zařízení k výuce potřebných do spalovny. **Budou jednou voláni k odpovědnosti ničitelé učňovského školství?**

Čech tu nemá co pohledávat

2. října 1941 Reinhard Heydrich vyložil v projevu k představitelům okupačního režimu plány na „řešení české otázky“. Řekl, že v tomto prostoru Němec hraje vůdčí úlohu a je povinen se chovat jako Němec. Je tu bojový prostor, v němž každý Němec musí jako bojovník pro německví zvítězit. Za hlavní v tomto prostoru stanovil: **tento prostor se jednou musí stát německým a Čech tady nemá co pohledávat.** První etapa tohoto úkolu je diktována potřebami války, nelze připustit, aby se Čech rozzuřil a vybuchl, ale aby nasadil pro německé válečné úsilí plně svou pracovní sílu. K tomu patří i to, že se musí dát českým dělníkům tolik žrádla, aby mohli plnit svou práci. **V druhé etapě** půjde o vyhodnocení obyvatelstva z rasového a národnostního hlediska již za války. Lidi dobré rasy a dobře smýšlející možno poněmčít. Lidi špatné rasy a špatně smýšlející nutno dostat ven, na východě je dost místa. U střední vrstvy lidí dobře smýšlející špatné rasy nutno nasadit do říše a postarat se, aby už neměli děti. Do říše poslat i lidi špatně smýšlející dobré rasy a pokusit se o jejich poněmčení a převýchovu jejich smýšlení. Když to nepůjde, postaví je nakonec ke zdi. 4. 2.1942 pokračoval v těchto úvahách o osudech Čechů v případě vítězství ve válce. 40 až 60 % je schopno poněmčení, zbývající budou vysídleni na sever k Ledovému moři.

Na plány R. Heydricha zapomínají ti, pro které dějiny začínají odsunem Němců a kteří se omlouvají. A v poslední době i členové vlády ČR, kteří navštěvují Mnichovskou centrálu landsmanšaftu a jen potichu mluví o šesti letech nacistické okupace. O to hlasitěji odsuzují samotný odsun Němců od nás. Oba projevy RH jsou uveřejněné v knize *Chtěli nás vyhubit*, NV, SPB Praha 1961, by měly být jejich opakovanou povinnou četbou. O existenci těchto projevů, zdá se, nemají potřebné znalosti. **K. JANIŠ**

BRNO V MINULOSTI A DNES 28

Vyšel již 28. díl příspěvků k dějinám a výstavbě Brna vydaný tradičně Statutárním městem Brnem a Archivem města Brna. Tento díl příspěvků je mimořádný, protože obsahuje mnoho příspěvků o událostech bližších současnosti.

Při návštěvě Muzea města Brna na Špilberku si možno uvědomit, co se v jeho zdech odehrávalo v době vlády Josefa II. a Leopolda II. v 17. a 18. století. Šlo tehdy o vězení, jehož **Všeobecný kriminální soudní řád vydaný Josefem II. v roce 1788** je tu uveřejněn. Čtenáře zamrazí informace o podmínkách, v nichž tehdy žili uvěznění doživotní trestanci, o jejich stravování, nemocech i o těch, kteří je hlídali. Ponuré ovzduší vězení pobyt vězňů zhoršovalo.

Další stať je věnována **Nemocnici Milosrdných bratří v Brně**, jejímu založení a zejména úloze, kterou sehrála v roce 1805 po bitvě tří císařů u Slavkova. Všechny obce a města v okolí zaplavily tisíce raněných a nemocných vojáků. Muži v uniformách zpravidla zůstávají bezejmennou masou, udivující svým množstvím. Kniha nemocných z Nemocnice Milosrdných bratří v Brně z počátku 19. století umožňuje poznat jméno, věk, hodnost, zranění či nemoc, s kterými museli ulehnout. Uvedená kniha byla pečlivě vedena během náporu nemocných v listopadu a prosinci roku 1805. Cenný je seznam pacientů z Francie, Ruska a Rakouska se všemi podrobnostmi o jejich zdravotním stavu.

S málo známou minulostí Brna jako osvěcenského srdce moravského protestantismu seznamuje čtenáře další stať. Jako ochránce evangelíků vystupuje majitel první brněnské manufaktury na jemná sukna Johann Leopold von Köffler, který žádal o dovození vybudovat v Brně evangelickou modlitebnu, povolal kazatele a učitele. Josef II. žádost vyřídil kladně. Obraz brněnských evangelíků utvářel i Josef Karafiát, který se přistěhoval z Jimramova a napomáhal jejich činnosti i vydávání dobrých českých knih.

Další pojednání je věnováno architektonickým návrhům na Německý dům v Brně. I když jeho budova již 70 let neexistuje, vyvolává zájem dodnes. U jeho zrodu je průmyslník Friedrich Wannick a jeho přítel v roce 1882 s představou Spolkového domu. Do architektonické soutěže v roce 1887 jen pro německé architekty přišlo 330 návrhů z celého světa, ale jen 22 projektů bylo mezi nimi. V pojednání jsou popsány. Zvítězil projekt Endeho a Böckmanna. Projekty byly Brnu ku okrase, jak uvedeno v pojednání. Soutěžní návrhy byly od 27. září do 17. října 1887 vystaveny v Uměleckoprůmyslovém muzeu a prohlédnout si je přišlo 7 622 zájemců. Dnešní vedení města Brna vypsaló soutěž na podobu Moravského náměstí v rámci „usmiřovací“ politiky k odsunutým Němcům. Jiří Jindra v Mladé frontě Dnes 9. července 2016 se domnívá, že práce architektů bude mít i výrazný historický přesah. Radní si přejí, aby architekti hledali odpověď na otázku *Jak připomenout Německý dům*. Radní by uvítali nějakou retrospektivu Německého domu i sochy císaře Josefa II. Exná-městek primátora za ODS Robert Kotzian by chtěl víc než pomník. Za podnětný považuje návrh architekta Petra Hruši z roku 2011 na stavbu Evropského domu, budovy, která by se vypořádala s totalitní minulostí prostoru. Autorka mnoha publikací, seriálů a přednášek o dějinách Brna Milena Flodrová řekla v uvedeném deníku, že Moravské náměstí má za sebou nespočet proměn. Roku 1892 tam brněnští Němci postavili své kulturní centrum Německý dům jako protiváhu českému Besednímu domu. Byla to typicky německá stavba – cihlová a neomítnutá. Ke konci války zasáhli dům dělostřelci, hořel celý týden a zbořit jej museli zajatí Němci. Pohřbení rudoarmějci byli přesunuti na Ústřední hřbitov. Místo pomníku T. G. Masaryka vyrostlo souso-

ší Komunisté, které v 90. letech nahradil dnešní „bazének“. V závěru úvahy odbornice na historii Brna řekla, aby nikdo na Moravě nestavěl sochy, protože vždycky budou odstraněny. Radní by slova Mileny Flodrové měli vzít zcela vážně v úvahu.

Následuje charakteristika vzniku **pomníku císaře Josefa II. v Brně**, včetně vyhlášení soutěže v roce 1888 opět jen německých umělců, z 28 návrhů zvítězil Anton Brenek. 15. října 1892 byl pomník odhalen na Lažanského náměstí za velké účasti. Socha byla poškozena českými vojáky v prosinci 1918, 23. září 1919 rozebrána italskými legionáři. Hasiči odvezli plastiky z pomníku na jatka na Křenové ulici. Při stavbě nového provozu v areálu jatek objevili sochu dělníci. Sochař Vincenc Makovský ji nechal převézt na fakultu architektury, kde byla postavena do roku zahrady. Technické muzeum odmítlo návrh sochaře Miloše Axmana umístit sochu do expozice muzea. V rámci celkové úpravy psychiatrické léčebny v Brně-Černovicích hlavní architekt ústavu Karel Volavý navrhl sochu umístit v parku ústavu, kde se nachází dodnes.

Ve stati Mýtus dělnického hnutí vůdce Josefa Hybeše (1850-1921) v dějinách města Brna její autor Lukáš Fasora uvádí, že pojem Mýtus je používán jako opačný pojmu Skutečnost. U Josefa Hybeše existují mýty dva: mýtus revolucionáře s vazbou na strukturu KSČ a mýtus lidumila spojený s míněním těch, kteří osobu Hybeše spojují s touhou po spravedlivějším světě. Mýtus Hybeš – symbol sociální demokracie, Hybeš – svědomí strany, Hybeš – zakladatel KSČ, jako tribun lidu a bojovník proti bezpráví. Mýtus Hybeš upozaděn svátky a mýty KSČ, ale na Brněnsku v 50. letech oživení podle schématu Hybeš voják revoluce, Hybešova hora, konference, publikace o Hybešovi, socha v Lužánkách. Autor stati oceňuje publikace dlouholetého ředitele Muzea dělnického hnutí Otakara Fraňka. Po listopadu 1989 odstraněny – socha v Lužánkách, na Hybešově hoře, názvy hory, čtvrti. Ale v letech 2000-2001 i 2011 Hybešův mýtus obnoven v interpretaci zdůrazňující jeho charakterové vlastnosti a mimořádné charisma opřené o sebeobětování ve jménu pomoci obyčejnému člověku – uvádí autor stati Lukáš Fasora (neboli Hybeš – Chudoby zastavatel, Maršál chudých).

Účelnosti náletu a jeho vlivu na omezení výroby v lišeňské továrně po 25. srpnu 1944 je věnována další stať.

60. létům 20. století a památkové ochraně moderní meziválečné architektury experimentální z cihel a betonu v Brně na příkladu domů na Křídlovické ulici jsou věnovány další články ve Sborníku Brno v minulosti a dnes 28 z roku 2015. Za 230 korun je k dostání v Archivu města Brna buď na Přední 2 v Brně-Černovicích nebo na Nové radnici.

Karel JANIŠ

Koruna hráze

Vranovské přehrady jde do opravy

Rekonstrukci hráze Vyranovské přehrady zahájí v říjnu stání podnik Povodí Moravy. Na více než dva roky korunu hráze pro veřejnost uzavře. Po tuto dobu počítá s náhradní dopravou přívozem pro pěší a turisty.

Nastane kompletní oprava hráze, včetně přemostění přelivů, mostních opěr, mostních závěrů i dosavadního zábradlí na obou stranách hráze. Koruna hráze získá novou vozovku a nové osvětlovací stožáry a zábradlí.

Se startem stavby zahájí provoz i provizorní náhradní přístaviště v lokalitě Skalka u levobřežního zavázání hráze. Náklady na opravu dosáhnou 58 mil. Kč. Opravu hráze si vyžádal její nevyhovující technický stav, zejména konstrukce přemostění přelivů.

Vranovská přehrada je v provozu od r. 1934. Jde o gravitační betonovou hráz 290 m dlouhou, v koruně 7 m širokou a nade dnem 47 m vysokou. Celkový objem vodní nádrže je 132,7 milionu m³. Třicet km dlouhé Vodní dílo Vranov sehrálo obrovskou úlohu při velké vodě v r. 2006. Podařilo se docílit toho, že povodeň s kulminací 577 m³/s, tedy více než 1000 letá voda, byla ztlumena na odtoku z nádrže na 230 m³/s. (vž)

UDÁLOSTI ROKU 1956 V ŠIRŠÍCH SOUVISLOSTECH

V únoru 1956 byl XX. sjezd KSSS. Spíš než hodnocení činnosti strany a tehdejší mezinárodní dění sovětskou i světovou veřejnost s velkým překvapením, rozpaky i odmítavou reakcí zaujala zpráva N. S. Chruščova o kultu osobnosti J. V. Stalina. Komunistické a dělnické strany na celém světě zaujaly k této zprávě závěry pro svou další činnost. Zejména čínští soudruzi se této problematice věnovali v Ústředním listu 7. dubna a 29. prosince 1956 pod názvem *Historické zkušenosti diktatury proletariátu*. Příležitostně se k jejich obsahu vrátím.

28. června 1956 došlo k povstání ve významném polském městě veletrhů Poznani. Po několika jednáních o mzdových požadavcích zaměstnanci továrny na výrobu lokomotiv vstoupili do stávky a 29. června 1956 se vydali na pochod do centra města. Dělníci ostatních továren se k nim při dávali. Cestou odzbrojili několik policistů, několik skupin vtrhlo na jejich velitelství, jiné skupiny obsadily budovu prokuratury a po útoku na vězení byli osvobozeni političtí vězni. Vláda vyslala vojáky s tanky a ti postupně demonstranty s ukořistěnými zbraněmi, jimiž se bránili, potlačili. 53 mrtvých a přes 300 zraněných jsou oběti události. Na mimořádném zasedání ÚV Polské sjednocené dělnické strany 21. října 1956 byly schváleny návrhy na reformu polské ekonomiky. Sice došlo k určité nápravě, ale k novým nepokojům došlo v roce 1970 a znovu v roce 1980. Tento vývoj vyvrcholil založením nezávislých odborů Solidarity. Ale to je jiná kapitola.

Když do Maďarska přišly zprávy o událostech v Poznani, každým dnem se od 20. října 1956 scházeli studenti. Přidávala se k nim i ostatní veřejnost. Tento vývoj vyvrcholil stotisícovým shromážděním v Budapešti 23. října 1956. Hesla o odchodu sovětských vojsk, zrušení cenzury, svobodné volby, rozchodu s komunisty pokračovala svržením Stalinova pomníku, útokem na budovu rozhlasu. Propuklo povstání, které se rozšířilo po celé zemi. Útoky směřovaly na budovy sekretariátů strany a státní bezpečnosti, došlo i k zabití jejich obránců. 4. listopadu 1956 vytvořil János Kádár vládu, která požádala sovětskou vládu o pomoc k obnovení klidu a pořádku v zemi. Několik tisíc sovětských vojáků a několik desítek tisíc občanů přišlo o život. Západ ponechal vývoj v Maďarsku svému osudu, poněvadž se věnoval vývoji v Egyptě.

Když egyptský prezident Abdal Násir vyhlásil 26. července 1956 zestátnění Suezského průplavu, britské a francouz-

ské flotily se přesouvaly k egyptským břehům. Izraelská vojska zahájila ofenzívu proti egyptským pozicím na Sinaji a 31. října 1956 zaútočila britská a francouzská letadla na egyptská letiště. Výsadkáři obou velmocí se vylodili u Port Saidu k vytvoření předměstí, z něhož by bylo možno obsadit Suezský průplav. Sovětská vláda vyslovila hrozbu, že zasáhne v oblasti k nastolení míru. USA vyvinuly velký tlak na Velkou Británii a Francii, aby boje zastavily. Stalo se tak 7. listopadu 1956. Zkouška měření sil tehdejších velmocí skončila velkou ztrátou prestiže Velké Británie a Francie a naopak posílením postavení egyptského prezidenta.

Tak bohatý na události byl rok 1956 před 60 lety. Obě rozhodující velmoci v tehdejší době - USA a SSSR - z nich postupně vyvodily závěry pro další postup. Stratégové USA v tom smyslu, že obrátit kolo dějin nelze událostmi v té či oné socialistické zemi, ale pokud možno současně v několika z nich, a především v Sovětském svazu. Takže scénář pro léta 1989-1991 byl připraven. A představitelé Komunistické strany Sovětského svazu po lednu 1968 docházeli k závěru, že v ČSSR hrozí opakování vývoje v Maďarsku. Proto došlo k vojenskému řešení 21. srpna 1968. Ale to už jsou další kapitoly dějin Evropy i Československa, jejichž určité předpoklady vznikly v roce 1956.

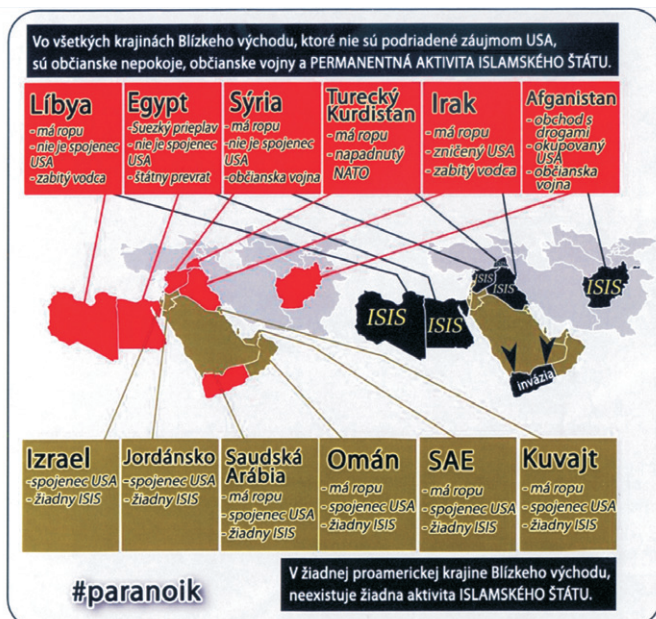
Karel JANIŠ

Na rozumné plány má nově zvolená garnitura navázat, nikoliv je vykořenit!

Na rozumné projekty či plány z minulosti by měla nově zvolená sestava představitelů radnice či kraje efektivně navázat, aktualizovat je a dál je rozvíjet. A nikoliv plány vykořenit a vymýšlet vlastní nový projekt, který zase zruší příští garnitura.

Na tiskové konferenci KSČM tento po 27 let obvyklý způsob vládnutí na radnici v Brně osvětlil automobilový závodník a komunistický kandidát na senátora za volební obvod č. 58 (východ a jih Brna) **Oldřich Duchoň**: „Např. Brno se vrací k obnovenému útvaru hlavního architekta města. Desítky let zde úspěšně koordinovaně řídil rozvoj moravské metropole. Avšak zejména podnikatelům z ODS vadilo, že jim nedovolil dělat to, co chtějí bez omezení jejich byznysu. Útvar hlavního architekta Brna proto zrušili a pár let zde tvořili a využívali ve svůj prospěch chaos ve stagnujícím investičním rozvoji. Neúspěšná stagnace rozvoje (zejména přestavby Železničního uzlu Brno s výstavbou nové čtvrti - Jižní centrum) si vynutila útvar hlavního architekta obnovit. I podnikatelé dospěli k poznání, že když něco stavějí, je nezbytné, aby někdo koordinoval na tomto území souvislosti - obslužné silnice a chodníky, inženýrské sítě, jak tam dostat lidi do práce veřejnou i jinou dopravou a jak tam budou fungovat pro ně další služby.“

Doplnil, že v Brně se oprášují plány, které noví mocipáni v r. 1989 zbourali s označením, že je to nepotřebná totalitní komunistická megalomanie. Oprášují se i plány původní stavby tzv. Hitlerovy dálnice, tedy v době protektorátu rozestavěné dálnice Vratislav-Kladsko-Svitavy-Brno-Mikulov-Vídeň. „Proč nejsme normální a nemůžeme na tom, co někdo před námi dobře vymyslel, stavět a pokračovat? Dobré věci po předchůdcích nelikvidujeme, ale využijme je,“ zdůraznil své předsevzetí kandidát na senátora Duchoň. Jeho volební motto jsou potřeby nepřivilegovaných lidí s tím, že jako možný budoucí senátor chce napravit nesmyslné a hloupé přežitky. (vš)

❑ **ČESKÉ RIO 2016: SESTAVA MEDAILISTŮ ZESTÁRLA.** Obsáhlý článek v MF Dnes 27. 8. 2016 hodnotí očima čísel, žebříčků a statistik naše výsledky na olympiádě v Riu s tímto závěrem: Počtem medailí určitě nebylo Rio pro Česko neúspěšné, pokles nastal v kolonce vítězové. Při porovnání všech žebříčků náleží český sport na rozhraní třetí a čtvrté světové desítky. Medailisté zestárlí. Chybějí dominantní osobnosti, jež by na hry odjížděly v pozici největších favoritů a pak ji potvrdily. Takovými byli dříve Železný, Hilgertová, Špotáková. Klesá počet sportovců schopných kvalifikovat se. Zaostávají kolektivní sporty či plavání, v němž se rozděluje 34 sad medailí. Rozmělněná a nepřehledná tok financí do českého sportu situaci komplikuje, zvláště když jich ze státních zdrojů přitéká stále méně než v ostatních zemích. Výhled na příští hry sice není vyloženě špatný, ale nahrazení současných opor reprezentace bude obtížné. *(Vše začíná již ve školách, kde účast ve sportovních i v dalších zájmových kroužcích není bezplatná stejně jako lyžařský výcvik atd.)*

❑ **ZAPOMENUTÉ POMNÍKY KOMUNISMU.** Petr Zídek byl podle rozsáhlé stati v Lidových novinách 27. 8. 2016 nemile překvapen, že v Hodoníně ještě stojí pomník s nápisem: „Na paměť prosincové stávkové 1920“. Na dvoumetrovém podstavci stojí pevně semknuté tři postavy v nadživotní velikosti, žena a dva muži se zaprotivými výrazy. Jeden z mužů třímá výhrůžně pušku. Na fasádě tabačky při výjezdu z centra směrem na Slovensko je připomenuta účast dělníků v bojích v Hodoníně 13. 12. 1920. Majitel firmy se tím nikdy nezabýval a o žádném povstání dělníků nic neví. Proto P. Zídek paměť osvěžuje výkladem o významu události v prosinci 1920 – definitivně bylo rozhodnuto, že první republika bude ostrovem stability a demokracie, ale vše mohlo dopadnout jinak. A podrobně charakterizuje potlačení povstalců v Hodoníně vojskem. Při stanném právu bylo zatčeno 73 osob a tři vůdci vzpoury odsouzeni na 3-5 let, ostatní na 18-30 měsíců. V celostátním měřítku si potlačování povstání vyžádalo 13 mrtvých a 22 raněných při střelbě četníků do demonstrujících. 3732 povstalců bylo zatčeno, 461 odsouzeno, ale na jaře 1922 byli prezidentem amnestováni. Podle Zídka s rozpaky starosta, místostarosta i ředitelka Masarykova muzea v Hodoníně hovořili o mož-

ném odstranění uvedených připomínek události z prosince 1920 v Hodoníně. V závěru stati si Zídek protřečí. Hodonínský pomník legitimizuje násilí jako prostředek řešení politického konfliktu. A to je podle § 365 trest. zákoníku u soudu hodnoceno až jedním rokem odnětí svobody. To přesně podle Zídka pomník činí, a proto by měl být odstraněn. Na druhé straně autor stati lituje, že ani v Hodoníně ani nikde jinde není pomník tehdejších četníků, kteří nasazovali životy při potlačování zfanatizované lůzy (*dnes obvyklý pojem pro demonstrující proti opatřením pravicových vlád*) ani socha tehdejšího premiéra Jana Černého, jehož vláda situaci skvěle zvládla. *(Neboli de-*

STŘÍPKY O DNEŠKU

monstranti tehdy nesměli, ale četníci směli střílet do lidí!) Historik Jan Šindelář v rozhovoru s P. Zídkem uvádí, že uvedené monumenty pomáhají pochopit, že republika se nerodila snadno, že v letech 1948-1989 vzniklo velké množství pomníků – a řada z nich pocházela od kvalitních umělců – po r. 1989 šmahem mizela. Politicky exponované pomníky Kl. Gotwalda či V. I. Lenina zmizely u nás bez zbytku, sochy Zápotockého, Švermy, Nejedlého či Fučíka měly osudy pestřejší, jejich odkaz nebyl pojmán jednoznačně. Pomníky Rudé armády jsou obvykle respektovány, tu a tam se řeší emblém srpu a kladiva. Z našich prezidentů stojí veřejně už jen sochy TGM a Edvarda Beneše a jen zákolanská Zápotockého, která vyvolává emoce, ale připomíná, že „i takoví jsme byli“ (*historik připomněl případy příčinnivého prepisování dějin v odstraňování pomníků a názvů ulic a náměstí*).

❑ **DÁREK K NEZAPLACENÍ.** Blahoslav Hruška v článku v LN 30. srpna konstatuje, že německá kancléřka má za sebou perný týden se setkáním s politickými špičkami 15 zemí Evropské unie. Od našeho prezidenta dostala německý překlad Haškova Švejka. Překladatel řekl, že Švejk je pro Němce vlastně český prototyp. Tak jak je vnímán Švejk, je vnímán i český národ, docela sympatický, ale hlavně neseriózní, vychcaný, trochu ušmudlaný, lehký asociál, který se o sebe vždy postará (*výrok překladatele připomíná hodnocení naší předlistopadové armády v podání Škvoreckého ma-*

jora Terazkyho, který neporozuměl Otázkám leninismu a vojína Kefalína, který jim porozuměl).

❑ **HLAS PATOLOGICKÉ SEDLINY.** To je titulke článku v LN. Jeho autor, teatrolog Jiří Just uvádí, že tato sedlina vyplavala na povrch při návštěvě německé kancléřky. A co prý dělat, když sedlina – nebo její reprezentant – sedí na Hradě? A co si myslet, když podle průzkumů veřejného mínění má kancléřka u Čechů zhruba o polovinu menší popularitu než agresor, který doma likviduje svobodná média a opozici a hrozbou síly ohrožuje své sousedy, který anektoval cizí území? A co si myslet o zemi, která nadšeně vítá jiného diktátora, navíc generálního tajemníka KS nejlidnatější země světa, lze si myslet něco jiného, než že v mnoha směrech jde o zemi opět komunistickou? *(V níž podle europoslance Jiřího Pospíšila zřejmě za každým stromem číhá ruský nebo čínský agent, jak reagoval 1. září 2016 na ČT 24 v komentáři o zprávě BIS?)*

❑ **Podle Justa mají Češi oproti časům Václava Havla horší politickou reprezentaci** (*v níž ale převládají ti od středu doprava*) a nejmocnější média, která spolu s nimi rozhodujícím způsobem veřejnost formují (*tento postřeh je pravdivý*). Podobným způsobem na stejné straně deníku konstatuje předseda Společenství Romů na Moravě Karel Holomek, že srovnávat Merkelovou s Putinem je nehoráznost. Kontroverzní nositel titulu profesor Martin C. Putna 24. srpna 2010 v Lidových novinách vedl jinou úvahu. V Evropě bylo několik osobností – Adenauer, Schuman, De Gasperi, Kohl a Mitterand i Havel a Walesa. A dnes? Jenom Angela Merkelová.

❑ **NIČIT SYMBOLY STÁTU JE DOVOLENO.** V tisku 31. 8. 2016 byla informace o usnesení soudkyně Šárky Šantorové z Prahy z 24. 8. ve věci vyvěšení červených trenek místo prezidentské standarty na střeše Hradu. Nešlo prý o trestný čin, ale o recesi. Trestní odpovědností obžalovaných by mohl vzniknout nebezpečný precedens hraničící s totalitními režimy omezujícími svobodu slova a politický názor. Nešlo prý ani o výtržnictví, nebyl narušen veřejný klid a pořádek. *(Svobodu slova nelze spojit s odstraněním symbolu státu. Jsou to dvě věci, které spolu nesouvisejí. Závěr si příští podobní recesisté udělají – ohýnek si zapálíme vlajkou ČR a vajíčka nebudeme jíst, ale hodíme je na prezidenta republiky, nic se nám nestane!)* **kj**

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v říjnu a listopadu

Janáčkovovo divadlo premiéruje (10. XI.) balet Chvění na hudbu Jiřího Pavlici, v interpretaci Filharmonie Brno a souborů Hradištan, Altai Kai a Jumping Drums, dalším skladatelem je Henryk Górecky. Inscenace je inspirována básní Vladimíra Holana Poslední list, vyjadřující relativitu člověka tváří v tvář zániku. Jde o téma týkající se nejen každého individuálně, ale i celé společnosti v dnešní nejisté době, kdy odlišné kultury, pro něž je lidský život bezcenný, jsou na postupu. Choreografem je Petr Zuska, ověnčený šesti cenami, včetně ceny Dom Perignon in Hamburg 1999.

Městské divadlo na Hudební scéně premiéruje (22. X.) Limonádového Joe, podle dramatické předlohy spisovatele, kreslíře, filmového scenáristy a režiséra Jiřího Brdečky, převedené filmovým zpracováním Oldřicha Lipského z roku 1964 do muzikálové podoby, s melodiemi Jana Rychlíka a Vlastimila Hály. Seriál Brdečkových povídek o ideálním westmanovi - Limonádovém Joeovi v časopisu Ahoj na neděli z let 1939-1940 se proměnil v roce 1944 ve školní divadelní hru divadla Větrník, kde měla veleúspěšných 99 repríz. Režii muzikálu v Městském divadle bude mít zkušený Petr Gazdík. Jeho pojetí je možné porovnat s režii Vlastimila Pešky v současné inscenaci Divadla Radost. Na Činoherní scéně bude premiérována (12. XI.) komedie Zamilovaný Shakespeare podle Oscarového filmu režiséra Johna Maddena a spoluscenáristy Toma Stopparda z roku 1998. Reakce na něj se pohybovaly od - jeden ze 100 nejlepších romantických filmů - po film pro studenty SŠ jako doplněk anglické literatury. Divadelní adaptace Lee Halla v režii Stanislava Slováka bude v Brně uvedena, tři roky po londýnské divadelní premiéře, poprvé na evropském kontinentu.

HaDivadlo premiéruje (11. XI.) adaptaci románu Hermana Brocha Náměsíčníci v přepisu a režii staronového šéfa HaDivadla Ivana Buraje. Broch byl spisovatel a filosof, varující v meziválečném období před nacismem a pádem hodnot, včetně uměleckých. Vídeňan narozený 1886 rodné město označil jako rozmařilou apokalypsu, hodnotové vakuum doby a hlavní město kýče. Kýč považoval nejen za estetickou kategorii, ale i za sociální a politický fenomén. Hitlera nazýval Člověkem kýče. Pokud má čtenář stejný pocit z videomédií, jež k nám plně vtrhla po roce 1990, z úrovně děl oceňovaných divadelními, filmovými a literárními cenami, vůbec se nemýlí. Náladu společnosti je velmi podobná jako v meziválečné Výmarské republice a na pochodu do Evropy je středověká, militantní, religiózní doktrína, uplatňující drakonické tresty, která se od roku 1000 n. l. nezměnila.

Scéna Divadelní fakulty JAMU Marta premiéruje (23. X.) hru polské autorky Marie Wojtyzsko Děloha. Anotace uvádí: je to příběh gravidní mladé ženy, jež chce být učitelkou, neví přesně, kdo je otcem dítěte a také neví jistě, jestli dítě chce. Současně se má jednat o obraz historie a současnosti jedné ze zemí bývalého „východního bloku“. Hra byla v roce 2006 při scénickém čtení ve štetínském divadle ověřena cenou publika a cenou „Divoká růže“ jako nejúspěšnější hra divadelní sezóny 2008. Autorka je dcerou Macieje Wojtyzsky, režiséra filmů jako Ohnivý anděl a Mistr a Markétka. Vezmeme-li v úvahu rodovou genezi autorky, filmové vzdělání na Mistrovské filmové režisérské škole Andrzeje Wajdy a roky úspěšného uvedení hry, jde o reflexi doby, kdy na východě Polska byla 60% nezaměstnanost a z katovického Pětiměstí odjížděly plné autobusy za prací do Velké Británie. Tehdy byly v Británii více než 3 miliony Poláků - jedna z příčin nedávného Brexitu.

Hudebně dramatická laboratoř JAMU Divadlo na Orli uvede (16. X.) v rámci již 18. ročníku Mezinárodního festivalu současného tance a pohybového divadla NATŘIKRÁT, Štúdio tanca z Banské Bystrice s choreografií Očista z tvůrčí dílny Zuzany Hájkové.

Hudební fakulta JAMU uvede tři koncerty laureátů soutěží 2015/2016. V prvním (19. X.) zazní klavírní skladby Debussyho, Bartóka, Liszta, Rachmaninova a Prokofjeva, ve druhém (24. X.) árie z oper Dvořáka, Smetany, Masseneta, Donizettiho a Pucciniho a ve třetím árie Bizetovy a skladby Chopina, Vaňhala a Kusevického.

Filharmonie Brno uvede (20. - 23. X.) koncerty festivalu Expozice Nové hudby, kde zazní soudobá hudba až po experiment. Dále se publiku nabízí (25. X.) v rámci cyklu Spolku přátel hudby hudební lahůdka - vystoupení Korngold Quartetu spolu s klavíristou Janem Jiraským v Mozartově klavírním kvartetu Es dur a klavírním koncertu A dur. Mimořádný zážitek slibuje vystoupení (10. XI.) záračného dítěte, třináctileté houslistky Kláry Erdingerové Staňkové s virtuózními variacemi na Papagenovu panovu flétnu z Mozartovy opery Kouzelná flétna, jež napsal brněnský rodák, nástupce Paganiniho Heinrich Wilhelm Ernst. Třináctiletá sólistka má nejen techniku, ale i výraz, jak se o tom mohli přesvědčit návštěvníci koncertů JAMU.

Filharmonistka Klára Erdingerová Staňková v 11 letech.
(zdroj - web K. Erdingerové Staňkové)

Podzimní ozvěny Jazz Festu uvedou slavná jména jazzu a nové hudby. John Scofield vystoupí (2. XI.) v Sono Centru s programem nazvaným Country for Old Men. Kytarista Scofield není tak starý jak naznačuje název programu, má pouhých 64 let. Jeho kapela - varhaník Larry Goldings, baskytarista Steve Swallow a bubeník Bill Stewart - má věkový průměr téměř 60 let. Repertoár Scofieldova kvartetu je složen ze skladeb americké country v přetvořených verzích. Jde o skladby z připravovaného alba. Tunisian Žijící v USA Dhafer Youssef vystoupí (8. XI.) opět v Sono Centru s programem nazvaným Diwan of Beauty and Odd - Sezení s krásou a arabskou loutnou Odd. Celý Střední Východ až po Indii hraje na hobojevý nástroj a buben. Youssef rozšířil instrumentaci o klávesy a loutnu. V Besedním domě vystoupí (16. X.) Francouz, akordeonista Richard Galliano s Filharmonií Brno s programem nazvaným Klasika & Tango. Jak čtenář správně odhadl dle tanga v programu, bude hrát nejen na akordeon skladby Mozarta a Vivaldiho, ale i na argentinskou knoflíkovou tahací harmoniku bandoneon skladby Argentince Astora Piazzolly.

/V-zh/

V nakladatelství Moravskoslezský kruh vyšla publikace, v níž 18 autorů žijících v Brně nebo se životním vztahem k Brnu uveřejnili svůj příspěvek. Oslovili je publicisté Ladislav Vencálek a Antonín Hošťálek, kteří též přispívají.

L. Vencálek považuje obnovu fotbalového a hokejového stánku za důkazy, že žije zdravý duch Brna. Nestalo by se tak, nebyt probuzení Brňanů a nebyt obětavosti a víry v úspěch několika silných jedinců. Možná se dočkáme nových stadionů – fotbalového i hokejového. Proběhne referendum o poloze nádraží. Vznikla Kancelář architekta města. Byla zachráněna Velká cena – motocyklové závody. A město koupilo firmu BVV s její dlouholetou zkušeností s pořádáním výstav a veletrhů. Vencálek to všechno považuje za povzbudivé, snad se nebudou opakovat takové prohršky proti dobrým mravům jako stavba Velkého Špalíčku nebo podivného orloje či obásničkované kašny na náměstí Svobody.

Antonín Hošťálek to vzal z jiného koše úvah: opírá se o esej literárního vědce a rektora Masarykovy univerzity Arne Nováka z roku 1932 o duši Brna. Psal o „mračnech, jež houstnou nad městem, sbírají jedovatou potravu na Radlase, Dornychu a Cejlu, sají z továren na Starém Brně sílu a temnotu a plynou hrozivě a vyčítavě k elegické řadě topolů na okraji Ústředního hřbitova“. Hošťálek konstatuje, že Arne Novák nikdy průmyslovou podobu města pod Petrovem nepřijal. Psal o novodobém nánosu, který nabývá zahanbující hrůzy a stírá podobu historickou. Hleděl na Brno pod svým zorným úhlem, hodnotil německé radní jako osoby nízkého rozhledu, které nedokázaly vyzout provinciální střevičky. Chtěl, aby se v novém národním státě více prosazoval český živel, věřil, že se leccos změnilo – z Brna zmizeli Židi i Němci a Češi se stali jedinými obyvateli Brna. Nováka by zarazilo vícero věcí: parkování aut na chodnících, orloj bez hodin na náměstí Svobody, udivil by ho úpadek Křenové, Josefova-Bratislavské, Francouzské, žila tu kdysi elita Brna – Židé, odvezení do koncentračních táborů, dnes zpustlé domy, oprýskané omítky, fošnami zatlučené vchody – místo obchodů hery a zastavárny. Návštěvníci si všimnou elegantních věží Petrova, zahraniční studenti slovanských studií baroka, romantické přehrady, hradu Veveří. Duše Brna se neztrácí, některým se jen skrývá. A jsme zase na počátku u Arne Nováka a zmíněných diskusí. Autor zdařile charakterizoval změny, k nimž od doby Arne Nováka došlo. Praha i nadále podceňuje všechno, co končí za Prahou.

Publicista, psycholog a spisovatel Jaroslav Štěpaník v úvaze *Město s nemocnou duší* vychází z prohlášení ústavního soudce z let 1993-2003 Vojtěcha Cepla. Bývalo dříve slavné, dnes je umírajícím městem. Štěpaník chápe, že soudcové by měli budovy nejvyšších institucí raději po ruce. Na oblíbené Brno nedodá kodrcání po snad nejotřesnější evropské dálnici. Mnohem víc „přespolních“ se kodrcá do Prahy. Brno uškodil pokles průmyslu, neexistence společného žití Čechů s Němci a Židy, zrušení zemského zřízení. V závěru příspěvku autor uvádí, že Brno nemá nemocnou duši, nepodobá se městu umírajícímu, je městem s velkým potenciálem, jak přesvědčuje viditelným růstem, přetrvávající přitažlivostí a udivující vitalitou, s níž dokáže překonávat ztráty.

Architekt Petr Pelcák projevuje velký respekt k tomu, jak Brno s přehledem zvládlo složitou dobu průmyslové revoluce. Během 65 let uskutečnilo totální přestavbu města, stržení všech staveb s výjimkou kostelů a několika paláců a jejich nahrazení novými, došlo k výstavbě březovského vodovodu, tramvajové sítě, parků na Kolišti a na Špilberku, Ústředního hřbitova, prvního železničního spojení v Evropě Vídeň-Brno, prvního elektrického osvětlení divadla v Evropě, Německého a Besedního domu atd.

Architekt Jan Sapák navazuje na Pelcáka vztahy mezi německým a českým obyvatelstvem města a výsledky jejich působení.

Herečka a spisovatelka Ivanka Devátá jde se čtenářem po Merhautově ulici a po Elgartově ulici, kam chodila, kde získala potřebné vzdělání. Přijíždí sem vždy na dva dny na sraz se spolužáky. Ráda vzpomíná na město svého mládí.

Publicistka a spisovatelka Jana Soukupová vzpomíná na dům s pasáží na Dominikánském náměstí, kam Brňané chodili nakupovat tuzexovou elektroniku i textil, kosmetiku i auta. Tento palác zaklela přítomnost veksláků, z nichž se vygenerovali tuzemští mafianti – Lubomír Hrstka, Rudolf Hošna.

Rozhlasová moderátorka a lektorka Pavlína Dufková připomíná Janu Soukupovou jako autorku knih *Nepoddajní* aneb *Nešlo to jinak* a *Štatl za Husáka*.

Divadelník a historik Ludvík Kavín vzpomíná, jak chodil do školy na křižovatku Cejlu, Francouzské a Vranovské, jak v prvních třídách chodili na opuštěné soběšické vojenské cvičiště. Vedl pionýrskou skupinu, byl v předsednictvu MěV ČSM a v roce 1961 začal studovat filozofii a dějepis na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Ve třetím semestru ho oslovil Jaroslav Šabata s tím, že takové otevřené kritické lidi potřebuje KSČ a doporučil mu, aby do ní vstoupil. Udělal to s plným přesvědčením, že pro nápravu poměrů a demokratizaci země je to správná cesta. Po boku jednoho z předních protagonistů Pražského jara strávil celá šedesátá léta. Okolo Jaromíra Šabaty se soustředila skupina komunistů, kteří hledali cestu k podstatné politické změně nejen brněnské. Výsledkem tohoto směřování bylo Pražské jaro, kde se sloučily snahy o totéž mezi mnoha nestraníky a straníky. Na počátku Husákovy normalizace byl vyloučen ze strany a k zákazu vyučovat na školách. V roce 1977 emigroval a zůstal trvale žít ve Vídni.

Krajinný ekolog Jan Lacina vzpomíná na studium na lesnické fakultě. Žil nakonec v Kamenné kolonii s mladými výtvarníky 80. let. Vzpomíná na besedy v Bellevue s Janem Skácelem, na Modrou hvězdu s Jindřichem Zogatou, na odborné diskuse v hospodě dole na Pekařské, které velel Zdeněk Pásek. Vadí mu, že zanikla řada hospod, ve kterých sedávaly v tvůrčí diskusi kruhy umělecké i badatelské pospolu. Za zločin považuje zánik slavné Bellevue. Ubylo černých havraních, přibývalo šedivých pírek holubů hřivnáčů i modravých sojčích. Zvláště na jih se město nesmyslně rozpíná i do těch nejurodnějších půd a má obavy, že brzy pohltí i ten nádherný modravý horizont Pálavy.

Divadelník a spisovatel Arnošt Goldflam přispěl hrou uvedenou v brněnském hovorovém jazyce. Hrají dva policisté, policejní šéf, policejní lékařka, policejní technik, ministr – asi vnitra, ceremoniář, novináři, zřizenci, policisté. Jde o výňatek ze hry *Hrůza v Brně* a máme se jít podívat, až ji budou hrát.

Autorka mnoha knih a přednášek o minulosti Brna Milena Flodrová zasvěceně přispěla úvahou *Brno a Jošt* k sobě nerozlučně patří. Kriticky se vyjadřuje k soše Jošta – bezdomovci mají kde spávat mezi kopyty koně. V závěru úvahy o vládě moravského markraběte i krále římského Jošta si přeje, aby Brno si ho patřičně vážilo a na jeho památku nikdy nezapomnělo, protože i on mu zůstal věrný od svého narození po svůj hrob v kostele sv. Tomáše.

Rád jsem s autory chodil po brněnských ulicích a náměstích, které též žijí v mé paměti. Kniha *Není tu Vltava, ale Svratka a Svitava* je příkladným doplňkem k právě vycházejícím dílům o dějinách Brna. Dobrá věc se podařila.

Výbor národní kultury v Brně

Vás srdečně zve na pořad

Dočká se obrození probuzení?

Autor pořadu: prof. PhDr. Stanislava KUČEROVÁ, CSc.

Pořad uvádí: Marie Veselá

Pořad se koná ve středu 19. října 2016 v 16.00 hodin, Křenová 67, Brno, zasedací sál ve II. poschodí. (tramvaj č. 8, výstup zastávka Masná) DOBROVOLNÝ PŘÍSPĚVEK VÍTÁN.

Srdečně zveme naši veřejnost, členy, přátele i sympatizanty.

Kontakty: poštovní schránka VNK Brno, Křenová 67, PSČ 602 00
www.vnkbrno.cz vnkbrno@email.cz

aneb co lze vidět v galeriích a muzeích

Moravská galerie v budově Místodržitelství vystavuje do 6. XI. práce mladých výtvarníků shromážděných kolem dětského časopisu Raketa. Zdá se, že se časopis obrací spíše na rodiče. Podtitul - časopis chytrých rodičů - a přezdívký autorů jako Kolouch a Antimultivitamín, navozují obsah čtvrtletníku, sestavený i z komiksů.

Dům pánů z Kunštátu vystavuje do 30. X. práce mladých výtvarníků z oblasti videoartu. Výstava nazvaná Cold-Pressed, Low-Heat: virginorganicvegankosher převzala titul z viněť lahvi kokosového oleje. Koncepce výstavy tvrdí, že spotřeba je jako kulturní proces. Autoři se zaštiťují zvuchými jmény jako filosof Thoreau. Je otázka, zda jejich kritika spotřební společnosti je sdělná. Kdo z diváků ví, že kokosové plantáže likvidují v tropech pralesy a uvědomuje si, že komunikace se přesunula z osobní roviny do virtuálního světa. S výstavou kontrastují práce zakladatele videoartu Woodyho Vašulky na Špilberku, kde na obrazovce je otec atomové bomby Oppenheimer, výbuchy v Alamogordo i na Enivetoku a tzv. letecká přátelská střelba omylem do vlastních amerických řad v první válce v Perském zálivu. Vašulkovi stačil zážitek z dětství, stráveného v protektorátu u letiště v brněnské Slatině. Je s podivem, že mladí výtvarníci, z nichž někteří mají dvojí občanství, Chorvatsko-Nizozemí a Ukrajina-Nizozemí, nereflktují osudy svých zemí. Aby se však mezinárodní společnosti umělců nekřivdilo - stojí za to poslechnout si pískací řeč, jíž v minulosti komunikovali domorodí Guančové na Kanárech, stejně jako naši pastevci komunikovali halekačkami, a nechat se kolébat krajinami na obrazkách.

Muzeum města Brna na Špilberku uvádí do 31. XII. k 55. výročí brněnského televizního studia výstavu nazvanou Vysílá studio Brno. Jde nejen o vzpomínku pro pamětníky na tituly Sedmikrásky a Slovácko sa nesúdí či relativně nedávne jako Banánové rybičky, AZ kvíz a Četnické humoresky, ale i o interaktivní výstavu. Návštěvník může moderovat zprávy, dabovat pořady a věnovat se fotokoutku. Vše je zarámováno kostýmy z televizního fundusu, historickou televizní technikou a ukázkou proměn kvality televizního obrazu.

Moravské zemské muzeum v Ústavu šlechticů prezentuje výstavu nazvanou Poklady barbarů. Přibližuje dobu stěhování národů, kdy od začátku letopočtu ze změní etnik posunujících se z Asie do Evropy vznikla současná evropská etnická mapa. Na začátku byla vznikající poušť na místě asijských pastvin a kočovníci, kteří útočili na Čínu, jež kvůli nim postavila Velkou čínskou zeď, se vydali na západ. Na cestě před sebou tlačili místní etnika. Mezitím po začátku letopočtu u nás vystřídali Kelty Germáni, aby později uvolnili prostor Slovanům.

Kočovnické vlny zanikly, ale národy zůstaly. Tehdejší lidé měli primitivní keramiku nesrovnatelnou s keramikou neolitu, zato dokonalé zbraně. Byla to doba bojů. Germáni si podmanili Řím a Slované později útočili až k branám Konstantinopole, hlavního města tehdejší evropské velmoci Byzance - dnes v médiích skloňovaném Istanbulu. Řím a později Byzanc útočníky místo boje raději upláceli drahými kovy a luxusními výrobky, jež jsou k vidění na výstavě do 29. 1. 2017. Je zde i luxusní výbava Germána kmene Herulů. Měl kvalitní zbraně, zdobené zlatem a drahými kameny původem od Iránu po Český ráj. Byl pochován na strategickém místě pod kótou Výhon nad Blučinou odkud je rozhled po jižní Moravě. Vzniká otázka, jak přemění současná stěhování národů tvář Evropy a hlavně její civilizaci. Zánik Říma a Byzance je prece-

dens a historie stará 1600 let nepozbývá aktuálnosti.

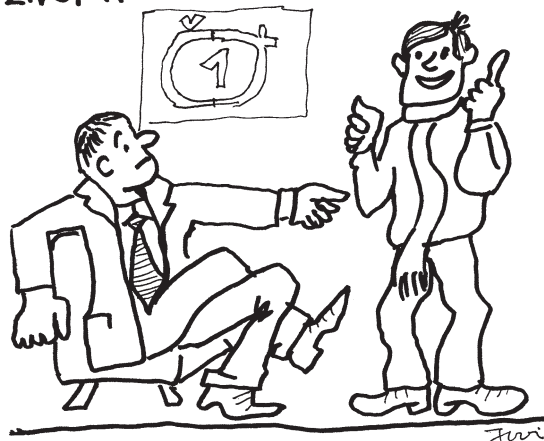
Technické muzeum Brno otevřelo nové expozice - Výpočetní techniky a Optiky. Po 20 letech po zrušení skvělé expozice v centru na Josefské se opět vystavuje sálový počítač MINSK a mladší IBM, lze vyzkoušet práci na nyní už historickém operačním systému MS DOS, hrát hry z 80. let minulého století. Návštěvníka překvapí, že již staří Egypťané... Uvidí i počítač generací školáků z celého světa, v Rusku zvané sčot, na němž se údajně počítalo i vypuštění prvního kosmického tělesa Sputniku. Optika prezentuje mikroskopy, včetně elektronových. V budově muzea v minulosti sídlil jejich výrobce národní podnik TESLA BRNO a přímo v patře expozice vznikl vystavovaný elektronový litograf BS 600. To vše je k vidění díky výrobci elektronových mikroskopů, brněnské firmě FEI. Další částí expozice optiky tvoří fotoaparáty, kamery a promítačky. Jen škoda, že proti expozici na Josefské je výběr fotoaparátů průřezem celosvětové výroby a méně je zastoupena výroba bývalé ČSR. Oko pamětníků by se zaměřilo a dokumentovalo by to dobu, kdy neexistoval japonský fotografický průmysl a celosvětový úspěch mohla mít odolná Flexareta a Etareta.

Moravské zemské muzeum uvádí prezentaci jednotlivých oddělení k 200 letému výročí vzniku. Do října trvá výstava exkluzivních exponátů ze sbírek Antroposu. První je nejstarší figurka muže na světě i nejstarší loutka na světě z hrobu šamana na Francouzské ulici v Brně. Společnost lovců mamutů se o své postižené starala a stejně jako v pravoslavném náboženství je považována za postižené vyššími silami. Pohřbený muž, postižený kostičerem a z toho plynoucími úpornými bolestmi, měl atributy, jež používali sibiřští šamani ještě ve 20. století, včetně figurky z mamutoviny s pohyblivými údý. Dalšími exponáty jsou abstraktní rytina ženy na mamutím klu, jež by mohla konkurovat abstraktnímu umění 20. století a zmenšená lidská hlava tsantsa, trofej lovců hlav Indiánů Jívarů z brazilské džungle.

Je potěšující, že Brňan může vidět muzejní poklady v Brně a ne jako za éry bývalého ředitele v Praze nebo ještě dál, kam je vyvážel. Co se od té doby změnilo je úroveň tiskových zpráv, kde si pisatelka plete vedoucí jednotlivých oddělení, tak jak si za působení minulého ředitele opakovaně pletla terminologii. Velkomoravskou závěsnou schránku kaptorgu zaměňovala za katorgu, což u znalých ruštiny vyvolávalo zajímavé představy o situaci v muzeu.

/V-zh/

VRAZDY VNAŠÍ DO TELEVIZE KUS ŽIVOTA!

Vyšla další čísla čtvrtletníku VNK LÍPA

V **Lípě č. 4/2015** je otištěn projev **Lenky Procházkové** na téma Vlastenectví 28. října 2015 na náměstí Republiky v Praze, protest proti setrvání ČR v NATO, studie poradce prezidenta a akademika Ruské akademie věd **Sergeje Glazjeva Svět v krizi a jak z toho ven** o současné geopolitické situaci Ruska. Ve studii jsou pojmenovány pravými jmény všechny věci, které do poslední chvíle nebyly zveřejněny mimo zdi kabinetů. Dále je otištěno několik článků z 2. poloviny roku 2015 **Moskva jednou ranou zlomila plány Washingtonu** (o operaci Ruska proti islámským teroristům), **Turecký nůž do ruských zad** (sestřelení ruského letadla nad syrsko-tureckou hranicí), **Válka je na obzoru** (není příliš pozdě ji zastavit?). **Asad v české televizi promluvil jako Putinův žák, dobrý žák.**

Opět několik básníků uveřejňuje svoje verše. Např. **Michal Černík: Pravdivost** // *Jak vypadají ústa/ která nelžou?/ Dodnes to nepoznáš/ Ústa jsou krásnější o své lži// A ruce?/ Ty lhát nedovedou/ Pohladí, když chtějí pohladit/ a když chtějí udeřit tak udeří// Životní minimum* // *Každý má mít svou postel/ svůj hrnek/ a ještě někoho/ aby na život nebyl sám// Taky má vědět/ kdy má poprosit/ aniž by se ponižoval/ a kdy má děkovat/ aniž by se klaněl// Slovo* // *Dokaž těm/ kteří tě zhasínají/ dokaž jim/ že máš své slunce// Dokaž těm/ kteří tě umlčují/ dokaž jim/ že umíš ohlušit//*

Nebo **Bohumír Pospíšil Epigramy: Hnízdo** // *Uhnízдила se u nás škodná/ co vysála republiku do dna/ už není v Čechách co krásti/ je mi líto krásné mé vlasti// Chrochtejte aspoň potichu* // *Udržet se u koryta den jediný/ a je jim jedno/ jak zhodnotí to dějiny/ jen když se nám zvětší konto v bance/ hlavně známé Kateřině nebo Ance// Student Benda z Plzně* // *Dlouho dojí zlaté tele/ i když nemá vemeno/ dále lže a hubou mele/ nestydí se za jméno/ které kdysi mělo zvuk/ Snad je vzkrísí jeho vnuk// Nebezpečný neználek* // *Marek Benda drží se jak pijavice/ své poslanecké židle ponejvíce/ student špatný, dokonce i v Plzni/ ten každý zákon dokonale zprvní// Svato-plukovy pruty* // *Pamatujte na prastarou legendu/ vyžeňte Schwarzenberga i Bendu/ jsou to politici velmi nebezpeční/ ze všech jejich činů nenávisť ční/ proto držíme spolu proti pravici/ nový svět a socialismus zdravící//* atd. atd.

Několik dalších článků reaguje na současnou situaci. Poučení uchazeče o zaměstnání z krizového vývoje aneb **Tahle země není pro starý. Ondřej Neff**

komentuje odmítavě počín skupiny Stohoven na střeše Hradu, komentář **Václava Klause ml.**

Ivana Blahutová, Milan Blahynka a Michal Černík se loučili s nakladatelem **Antonínem Drábkem**, který opustil svět 8. 9. 2015. Nechybí ukázka z knihy **Petra Žantovského** Průvodce minovým polem české žurnalistiky, úvahy o slovenském i českém jazyce s vírou, že mateřštinu uhájíme před nemilosrdnou globalizací. **Jsou připomenuta životní jubilea** Bohumíra Pospíšila, Jiřího Stana (90 let), Jana Pernera (200 let), Jiřího Marka (101. výr. nar.).

V **Lípě č. 1/2016** jsou uveřejněny opět závažné a zajímavé stati. **Lenka Procházková** se věnuje Janu Husovi. **Karel Sýs** píše o F. Peroutkovi, 3krát jde o protest proti zbourání domku Petra Bezruče, informace o knize **Emila Hrušky** Pán protektorátu, K. H. Frank známý a neznámý. Některé články je věnováno vývoji situace na Blízkém východě. Režisér **Zdeněk Troška** nabádá čtenáře, aby se nenechali nabalíkovat od Američanů s dovětkem, zda víme, kolik vedli válek? **74. výročí bitvy o Tobruk** je ve znamení vzpomínky na velitele našich obránců generála Karla Klapálka. Jsou připomenuty jeho osudy v 50. letech.

Z veršů Jiřího Stana vybírám Sláva revoluci! // *Vyhráli, všechno vyšlo to/ Není bojovníka/ jenž by neměl koryto// Sebezástupci* // *I takové poslance/ ve Sněmouně možno zřít/ jen co se chytily zvanice/ nevědí už, co je lid// To slovo jim nevoní/ myslí si, že lid jsou jen oni/ A ti, co je neustále volí/ nejsou už voliči, ale volí// Čas změny* // *Země se nám proměnila v žumpu/ z níž vypluly kavalkády lumpů/ A občan si znechuceně zvyká, jak korupce tváří se co politika// Občan však života znalý/ ví, že nezmění nic soudy, kriminály/ že pro všechny zloděje tam není místa dost/ Změnit je nutno společností// Není ideologie jako ideologie* // *RSDr. je doktor marxismu/ a tudíž nevědecký/ zrušit je hned všecky!// ThDr. zas doktor náboženství, libuje si s vědou křesťan/ Buď požehnan!* // atd. atd.

Dva příspěvky jsou v Lípě č. 1/2016 nejdůležitější. První je ukázkou z knihy Šest let okupace Prahy z roku 1946 na téma **Dějepis na školách v době německé okupace.** Okupanti zakázali vyučování dějepisu na českých školách a mělo být obnoveno až po revizi a „úpravě“ dějin ve smyslu nacistickém. V kurzech pro učitele dějepisu na českých školách šlo o dvě témata: poměr Čechů a Němců v „českomoravském prostoru“ a údobí německých dějin, které Němci pova-

žovali za zvlášť důležitá: reformace, protireformace, Hansa, Rád německých rytířů, světová válka, Versailles i „vítězná“ budoucnost Německa. V jedné z přednášek v kursu se účastníci dozvěděli, že v českomoravském prostoru existují jedni, kteří mají rodové jméno německé s nesporným německým předkem po meči, a druzí, kteří mají rodové jméno české a mají jistě německého předka po přeslici. Na německých školách bylo vyučování v tom smyslu, že není českého národa, české kultury, vědy a umění, vše, co Češi mají, je naše, vše, co je tu krásné, jsme vybudovali my. (*Trojice Pithart, Otáhal, Příhoda v knize Podiven se tomuto výkladu přiblížili – bez německého vlivu bychom sami mnoho nedokázali.*) Hlavní představitel nacisticky orientovaného dějepiscetví u nás prof. něm. univerzity v Praze Josef Pfitzner (1901 – popraven 6. 9. 1945) stanovil smysl českých dějin: „*Malý národ uprostřed německé národní půdy a německého životního prostoru, jako jsou Češi, národ, který obdržel nebo převzal všechny životní podmínky a kulturu od Říše, musí si v nové Evropě uvědomit, že jediný smysl jeho dějin může spočívat v nejužší spolupráci s německou Říší a národem.*“

Druhý je výňatek z projevu bavorského premiéra Horsta Seehofera na 66. sjezdu Sudetoněmeckého landmansaftu v Augsburgu 24. května 2015. **Jen krátce** připomíná bilanci druhé světové války: 55 milionů mrtvých, zločin holocaustu evropských Židů, miliony deportovaných do koncentračních táborů. **Zato důrazně uvádí**, že 70 let od války znamená 70 let od počátku vyhnání, které sudetské Němce zasáhlo s plnou silou. V květnu 1945 začala v Čechách jedna z největších a nejbrutálnějších čistek 20. století. Sudetští Němci byli zbaveni práv, cti, stali se psanci, vyhnání z jejich vlasti, země předků, která byla kolonizována Němci již 800 let. Zasáhlo to ženy, děti, starší osoby. Násilí v Ústí a v Brně se stala symboly nelidskosti, utrpení, mučení a smrti. Vyjádřil se jasně: vyhnání sudetských Němců bylo a zůstává pro historii zločinem proti lidskosti, velkou a obrovskou nespravedlností. A pokračuje pochvalou úsilí B. Posselta i akcí „*smiřování*“ v Brně.

Obě čísla Lípy obsahují materiály, které pravdivě hodnotí minulost i současnost. Je jen škoda, že se nedostávají širšímu okruhu čtenářů.

Karel JANIŠ

KAREL HAVLÍČEK BOROVSKÝ 31. 10. 1821 Borová – 29. 7. 1856 Praha

Narodil se v rodině drobného kupce, která se v roce 1833 odstěhovala do (Německého) Havlíčkova Brodu. Po studiích na gymnáziu v letech 1832-38 a filozofie v Praze v letech 1838-1840 vstoupil do kněžského semináře, z něhož po jednom roce odešel zklamán tehdejší způsobem výchovy budou-

cích kněží. V letech 1843-1844 studoval v Moskvě, seznámil se s životem v Rusku a z nadšence se stal střízlivý pozorovatel a kritik carismu. Po návratu do Prahy byl od 1. ledna redaktorem Pražských novin, jedním z hlavních představitelů liberální buržoazie v revolučním roce 1848, účastníkem Slovanského sjezdu v Praze, poslancem říšského sněmu, zakladatelem Národních novin, které vycházely od 8. dubna 1848 do 18. ledna 1850. V Kutné hoře vydával od 8. května 1850 do 14. srpna 1851 týdeník Slovan. Jeho články považovala vláda ve Vídni za nežádoucí a součástí Havlíčkova života byly konfiskace novin, policejní prohlídky a sledování, soudní stíhání. 16. prosince 1851 byl zatčen a eskortován do tyrolského Brixenu. Žil tu pod policejním dozorem až do 27. dubna 1855, kdy se s podlomeným zdravím vrátil do Prahy. Zemřel tu v červenci 1856 ve věku necelých 35 let.

Odešel jeden z našich předních novinářů, příkladný vlastenec slovy i skutky,

kritik brzd rozvoje českého národního života, mistr břitkého novinářského pera i básník, satirik světských i církevních představitelů, jejich institucí, byrokracie, policie, soudního aparátu i kněžstva, příkladný autor děl politické satiry, jehož ironické a humorné charakteristiky mocných šly od úst k ústům.

V monografii K. Havlíček Borovský z roku 1961 jsou obsáhlé výňatky z jeho článků i básní, např. z Tyrolských elegií, z Křtu sv. Vladimíra apod. Na mnoha místech v Čapkových Hovorech s T. G. Masarykem a v samostatném pojednání T. G. Masaryka o K. Havlíčkovi je jeho přínos k dějinám našeho národa patřičně podán. Polistopadoví padělatelé dějin našeho národa se nenamáhají přečíst si uvedené myšlenky. O to víc blekotají o „fešáckém“ kriminále v Brixenu, zneužívají Havlíčkovu kritiku carismu. I v tom si píší především svůj vlastní posudek ignorance a neznalosti díla K. Havlíčka.

Karel JANIŠ

OLGU PLCHOVOU PROVÁZELY DĚLOVÉ SALVY A HLAHOL ZVONŮ

Březen je významným měsícem v životě výtvarnice Olgy Plchové. Narodila se 11. března 1952 v Sankt Petěrburgu, 14. března 2003 byla v Brně zahájena v Brně první výstava její tvorby v České republice, 8. března 2011 se stala babičkou a jen o tři dny později, 11. března 2011 v 17:00 zaduněly v atriu brněnského Klubu zastupitelů v Mečové ulici výstřely z kanónu Boženka, doprovázené zvoněním z věže Staré radnice. Právě skončila pracovní doba posledního pracovního dne správcové tohoto klubu výtvarnice Olgy Plchové, která tímto okamžikem odcházela do důchodu. Na vše dohlížel v dobové uniformě velitel baterie Božej Urbanský z Brněnského městského střeleckého sboru.

V klubu Olga pracovala od roku 1997 a o dva roky později se stala jeho správcovou. Při odchodu do důchodu ji přišly pozdravit desítky přátel. Byla to velká společenská událost.

Brno je pro Olgu Plchovou domovem od roku 1981. Rodačka ze Sankt Petěrburgu žila už od raných dětských let v západosibiřském Kemerovu s výjimkou čtyř roků, kdy se za výtvarným vzděláním vzdálila na uměleckou školu do Saratova. Po absolutoriu se živila jako návrhářka hraček a suvenýrů a později jako divadelní výtvarnice. V naší republice další výstavy tvorby Olgy Plchové na sebe dlouho nenechaly čekat a měly úspěch. Nejen v Brně, ale i v Praze. Ta zatím poslední byla předloni byla v katakombách brněnského Divadla na provázku.

Umělkyně, která je nyní tajemnicí Ruského kulturně osvětového sdružení na Moravě, se zabývá grafikou, kolážemi i olejomalbou. Snaží se vnášet do svých prací vždy alespoň špetku humoru. Pramení to z jejího naturelu. Problémy zvládá přívětivostí, osobitým vtípem a filozofií. Dovede nikoho nezarmoutit a každého potěšit. Krásně zpívá a tančí. Příznačnou vlastností jejího výtvarného usilování je nalézt pro myšlenkově aktuální sdělení záměru adekvátní výtvarné výrazové prostředky, většinou realistické, přitom však individuální a nezávislé. Intenzivně prožívá obecné pocity a opřena vnitřně o pevné zázemí hmotného světa a společenských souvislostí je zobrazuje v poloze básnické představy, seskupováním barev a tvarů nikoliv v přímé závislosti na zrakové zkušenosti, ale podle zákonů výtvarnosti. Jejich sdělnost spočívá tedy především v emotivní síle. Klade důraz na výsledný kompoziční účín obrazu. Má úzký citový vztah k přírodě, květinám, trávám, motýlům i drobným říčním a mořským živočichům. Vytváří obrazy, jež jsou zrcadlením přírody, objektivním

vystižením charakteristických znaků, ale i její oslavou. Estetická stránka nevyplývá zdaleka jen ze zachycení půvabných vlastností samotných zobrazených rostlin, nýbrž především ze zaujetí a ze schopnosti tlumočit barevnou i tvarovou krásu, jakož i z vyváženosti hodné obdivu a napodobení. Prosté a nejprostší tak prostřednictvím obrazu zjevuje netušenou a většinou oči skrytou vznešenost a eleganci nebo něžnost či bizarnost. To vyžaduje vedle výtvarného nadání a daru bystrého a pronikavého zření také velké a systematické píle i vřelého vztahu ke zvolenému tématu. Vztahu, který je dán láskou k prostým věcem, ke tvarům vytvořeným přírodou, jež nás obklopuje a je v autorčině objektivním a zároveň vnitřně zaujatém přepisu plná nevšední poezie.

Poslední výstavy dokládaly zřejmý vývoj od tradičních výtvarných a výrazových prostředků k nové osobité technice. Tvůrčí vzplanutí pramení z vitality a píle umělkyně, je stimulem proměnlivosti formové, kompoziční i koloristické. V kompozičním uspořádání má zásadní význam zvýrazněný detail, ať už je to strom, keř či architektura. Využití různých výtvarných technik, překračování hranic volného a užitého umění, překonávání materiálových a technologických omezení je pro ni stejně typické jako její osobitý projev, pro který jsou v různých životních etapách příznačné rozdílné výtvarné prostředky. Nenapodobitelným gestem se nejen vyrovnává s vlastními prožitky, ale zároveň silou uměleckého výrazu dává návštěvníkovi výstavy možnost prožít výtvarné parafrázované zážitky z přírodního dění a třeba i z hudby. Tento její charakteristický sklon podnítl některé závažné realizace, jimiž dala najevo, že její svět matky a dvou dcer není lhostejný, že rezonuje s jejími strastmi, bolestmi i nadějami. Její moderně orientované výtvarné úsilí se nechce obejít bez experimentů, díky nimž objevuje nové a nové výrazové možnosti. Její ruka není vedena zřeteli pouze estetickými a už vůbec ne dekorativními, ale spíše citovou exaltací. Díla tohoto názorového okruhu připadají jako imaginární seismografický záznam niterných hnutí, náhlých otřesů či sotva znatelných vibrací. Patrně jsou v nich ozvěny našeho neklidného času. Je to tedy lidská výpověď, o níž jde Olze Plchové především. Nespokojuje se se smyslovými zdroji vnímání. Jde jí o nahlížení pod povrch věcí, dobírat se k otázkám podstaty, neulpívat na vnější kráse jevu, ale o nalezení vnitřní zákonitosti.

Bohumil Hlaváček

Podzimní jubilanti

- 1.10. Marie SUSÍKOVÁ, 69 let, ZO 0505;
- 3.10. Alena CETLOVÁ, 88 let, ZO 2705;
- 5.10. Josef ORÁLEK, 79 let, ZO 2710;
- 6.10. Jiří ZEMAN, 57 let, ZO 3023;
- 8.10. Ladislav BÝČEK, 72 let, ZO 2101, Miroslav DUŠEK, 93 let, ZO 0600;
- 9.10. Zora HRUBÁ, 59 let, MO 1101, Petr PAVLIČEK, 68 let, MO 1401, Jarmila NORKOVÁ, 79 let, ZO 3003, Ludmila Frkalová, LKŽ 81 let;
- 11.10. Ladislav KOBZA, 72 let, MO 1401, Emiliana VÍŠKOVA, 84 let, ZO 0305;
- 15.10. František BOUŠEK, 92 let, MO 1101, Františka DVOŘÁKOVÁ, 85 let, ZO 0305;
- 16.10. Alois KOLÍNEK, 87 let, ZO 1505, Milada KOSTELNÍKOVÁ, 88 l., ZO 0600;
- 17.10. Marie Kolaříková, LKŽ, 85 let;
- 18.10. Alena Čípová, LKŽ, 70 let;
- 19.10. Růžena KLUŠTOVÁ, 85 let, ZO 0505, Eliška ZDRÁHALOVÁ, 83 l., ZO 2901, Jaroslav SEDLÁČEK, 83 let, MO 1401;
- 20.10. Lubomír MLEJNEK, 75 let, ZO 0502, Mária TRAVĚNCOVÁ, 77 l., ZO 0505;
- 22.10. Jana KUBOVÁ, 84 let, ZO 0305;
- 23.10. Rostislav ZEMAN, 89 let, ZO 2901;
- 24.10. Ludmila CHRASTILOVÁ, 77 let, Jarmila VOJTOVÁ, 66 let, obě MO 1101, Jarmila CHMELOVÁ, 90 let, ZO 2703;
- 25.10. Jiří TOMÁNEK, 63 let, ZO 3023;
- 28.10. Anna Slezáková, LKŽ, 80 let, Olga FICHTOVÁ, 84 let, ZO 2703, Anna Křemelová, LKŽ, 84 let, Narcis ČAPKA, 85 let, MO 1101;
- 29.10. Naděžda MIŠUSTOVOVÁ, 83 let, ZO 2301;
- 31.10. Drahoslava FÜRLOVÁ, 68 let, MO 1101, Věra BUDÍNOVÁ, 76 let, ZO 0305.

Všem našim jubilantům děkujeme za práci pro stranu a sociálně spravedlivou společnost a do dalších let přejeme pevné zdraví, štěstí a životní pohodu. **ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO.**
did

Opustil naše řady

Dne 7. září ve věku 96 let nás navždy opustil člen strany od roku 1945 soudruh **Vladimír ŠTEFL**, člen ZO 2701.

Byl pracovníkem KV KSČM a dlouholetým a obětavým funkcionářem strany.

Čest jeho památce!

red

Odešel Jiří Lysák

Když jsme mu mnozí upřímně 9. září 2016 blahopřáli k jeho úctyhodným devadesátinám, netušili jsme, nepředpokládali jsme, nenapadlo nás, že za několik hodin vydechne naposledy a že za týden proběhne jeho pohřeb.

Odešel věrný člen naší strany, který prosazoval její politiku dosáhnout spravedlivé uspořádání společenských poměrů pro ty, kteří se žijí výsledky každodenní poctivé práce rukou i ducha. V tomto duchu získával spoluobčany pro politiku naší strany.

Odešla osobnost, která přispěla k poznání jedné z kapitol partyzánského hnutí proti nacistickým okupantům. Jako člen Partyzánské družiny Josefa Hybeše se stal jejím historikem. Víc jak padesát let shromažďoval a vyhodnocoval historické dokumenty, vzpomínky bojovníků, zprávy četnických stanic, úřadů okupantů, soudních spisů, výpovědi gestapáků, údaje z materiálů Partyzánské družiny Josefa Hybeše, která od svého založení 14. října 1944 v Moravském Krumlově působila agitačně, organizátorsky i střety s okupanty na Moravokrumlovsku, Ivančicku, Oslavsku. Nakonec se Jiřímu Lysákovi podařilo zpracovat a vydat obsáhlou publikaci, která charakterizuje bojové akce družiny včetně významného společného boje s 13. gardovou jezdeckou divizí genmjr. G. A. Bělousova proti okupantům, cestu delegace do Košic, akce Džbánice - o obci, v níž se ukrývaly manželka a dcera gen.

Ludvíka Svobody před gestapem. V kapitole „Od nacizace k odsunu jihomoravských Němců“ zasadil autor vznik a působení družiny do souvislostí událostí války. Nechybí životopisy zakladatelů družiny, údaje o počtech a zbraních; k 5. květnu 1945 evidováno 53 jednotek, téměř dva tisíce bojovníků a velké množství zbraní. Jiří Lysák podal objektivní výklad o vzniku a působení družiny, vyvrátil poválečné nepravdy o ní a o jejím veliteli kpt. Antonínu Řepkovi a je odpovědí i současným ostouzcům partyzánského hnutí.

Poskytl vzorný příklad pro zpracování dané problematiky dalším autorům.

V naší paměti bude soudruh Jiří Lysák žít jako zásadový komunista, skromný, dobrý člověk, ochotný vždy každému pomoci radou i skutkem.

Čest jeho práci a památce!

Karel JANIŠ

TO JE POLIŠTOPADOVÁ LOGIKA - NEUKRADNU-LI TO JA', UKRADNE TO NĚKDO JINÝ.

Žijí v naší paměti

☆ Od října 1996 RSDr. **Hubert Řiháček**, který působil na úseku ideologické práce strany jako tajemník na OV KSČ v Jihlavě a později jako vedoucí oddělení na Jihomoravském KV KSČ v Brně.

☆ Od října 2001 RSDr. **Vratislav Svoboda**, který zastával funkci vedoucího tajemníka OV KSČ v Jihlavě a ve Znojmě a tajemníka Jihomoravského KV KSČ v Brně.

☆ Od listopadu 2006 **Antonín Řezníček**, významný funkcionář strany na OV KSČ v Moravském Krumlově, po roce 1960 na OV KSČ ve Znojmě a po listopadu 1989 na úrovni MÍV a ZO KSČM v Brně-Kohoutovicích.

☆ Od roku 2011 Ing. **Jan Maruš**, dlouholetý pracovník a funkcionář strany na úrovni okresů jižní Moravy. V posledních letech byl vedoucím klubu seniorů Odborového sdružení Čech, Moravy a Slezska v Brně.

☆ Od října 2011 MVDr. Ing. **Ivan Svárovský**, člen MěV KSČM v Brně a zastupitel města Brna a městské části Brno-Židenice.

Pracovní, obětaví a skromní soudruzi a bojovníci za spravedlivou společnost žijí v našich vzpomínkách.
Karel JANIŠ